

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Marschall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la **biroul administrației**, (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani.

De preste săptămână.

Dieta Ungariei și-a început de nou ședințele.

*

Președintele Franciei, Loubet, a făcut vizită regelui Italiei, fiind primit cu mari ovații.

*

Între Ruși și Japonezi s'a întâmplat prima luptă mai mare pe uscat, la râul Jalu. Japonezii au învins și trecând râul, au intrat în Mangiuria.

Pentru neam.

II.

Articolul cu acest titlu din numărul trecut l-am sfârșit cu învățătura, trasă din felul de luptă a Polonilor din Posen, că »Un popor tare și conștiu de sine, chiar și ingenușiat se fie, nu poate fi zdrobit și nimicit«.

Despre acest adevăr ne vom încredința și mai mult, dacă vom urmări mai departe lupta dintre Poloni și Nemți.

Polonii au fost, cum știut este, un popor mândru, cum ușuratic și risipitor. Aceste și alte scăderi politice i-au dus la cădere. Ajungând însă apăsați și lipsiți de drepturi, au devenit un popor serios și muncitor, atât în Posen, cât și în Polonia-rusească. Eată ce zice comisia casei de sus a Prusiei în raportul său: »Nu numai *însuflețirea națională*, ci și *virtuțile cetățenești*, cum sunt: *pretensiile mici și sîrguința industrială*, se află în măsură mai mare la Poloni, ca la Nemți«, ear

în urmă comisia zice, că Nemții din Posen vor peri, dacă și pe mai departe își vor păstra Polonii virtuțile cetățenești în măsură mai mare, ca Nemții, de oare-ce »laurii biruinței îi câștigă acela, care stă mai sus în privința spirituală și morală«.

Vedem deci, că două lucruri cu deosebire trebuie să aibă un popor prigonit și amenințat în ființa sa națională: virtuți cetățenești și însuflețire națională. Prin cele dintâi Polonii s'au întărit în privința materială, prin însuflețirea națională și-au păstrat limba și obiceiurile, cu un cuvânt s'au scutit de-a fi desnaționalizați și a fi contopiți în poporul german!

Căci trebuie să știm, că Polonii din Posen, afară de terenul economic, sînt crâncen și neomenos apăsați și prigoniți și pe terenul național și cultural. În afară de Galiția (Austria) Polonii n'au drepturi politice, cum nu avem nici noi ca popor în »fericita« Ungarie. Din școale le este oprită limba; soldatului polon din armata nemțească îi este oprit să intre în boltă polonă; scrisorile cu adresă polonă posta nu le espedează etc. Și ce fac Polonii față de toate acestea? Să lipesc cu atât mai tare de limba lor, unde numai se poate, țin cu sfințenie la ea și o cultivă cu dragoste și însuflețire în societate, în conveniri, în literatură, în artă, în cercul familiar. În Posen nu vei găsi familie polonă să vorbească acasă nemțește, cu toate, că cu toții știu aceasta limbă. Polonii nu fac ca unii domnuți de-ai noștri ici-colea, cari cred, că în aceea stă cultura, ca să maimu-

țeze câte o limbă străină, până și acasă în cercul familiar!

Polonii merg apoi și mai departe, în ceea-ce Nemții și nime în lume nu-i poate opri. Pe terenul industrial și negustoresc ei boicotează, adică încunjură tot ce-i nemțesc. Polonul nu cumpără decât dela neguțător polon, nu umblă decât în birt polon, nu se duce decât la avocat și doctor polon.

Din aceste cauze Nemții, cu toată puterea statului și cu toți banii jertfii, nu pot să răpuie pe Poloni și să-i înstrăineze de limba și naționalitatea lor.

Așa trebuie să se lupte și să lucreze un popor apăsat, până-ce va răsări și pentru el mândrul soare al libertății!

Maiestatea Sa monarchul, nefiind de mult timp în Ungaria, a sosit Luni în 2. Maiu c. la Budapesta și a fost primit cu mari ovații. Maiestatea Sa va sta mai mult timp în Budapesta, în care timp va da audi-ențe de două ori în săptămână.

Conferențe învățătorești. Cum știm, în archidieceasa noastră gr. orientală nu sînt reuniuni învățătorești, ci în locul acestora învățătorii se întrunesc în fiecare an în deosecite locuri centrale, în conferențe învățătorești, conduse de câte un comisar consistorial. În conferențe se desbat lucruri aparținătoare învățămîntului. Anul acesta s'au întrunit zilele aceste învățătorii în sonferențe.

Dieta Ungariei a fost convocată în a treia sesiune regulată pe eri, în 7. I. c. Aceasta ședință a fost formală discutându-se lucrările, ce au să se facă în ședințele următoare.

FOITA.

Mărința lui Pavel

sau

Pedepsirea lăcomiei.

Povestire

de

Iosif Vlăscu.

(Urmare.)

Totuși însă aș fi vrut să știu, că cine umblă așa târziu prin pădure. Merseiu deci la capătul cărării aci spre sat și mă ascunsei în o tufă, ca să nu mă poată vedea nimenea. De-odată auzii pași iuți pe cărare. Îmi oprii răsufierea și ascultai cu încordare, mă uitam cum de cum se ved mai bine, că cine e. Mare îmi fu mirarea și groaza, când în omul ce mergea pe cărare, recunoscu pe Petru Natului, pe omul cel mai bogat din satul nostru.

— Ce spui? zise celalalt spăriat.

— Spun, că a fost tocmai el și nimenea altul. Dar' se-l fi văzut, cât de schimbat și schimonosit era. Era îmbrăcat cu niște haine

negre și smolite, pe cap avea o căciulă rea, așa că de pe haine nici-cum nu l-aș fi cunoscut. Dar' se-l fi văzut fața, cât era de schimonosită și schimbată. Cum îl putui observa așa prin tufe era foarte galbin și uscat la față, par'că s'ar fi temut de cineva. Răsuflă greu și mergea cu capul plecat la pământ. Să vedea că era pierdut pe gânduri. Apoi când sosi în marginea pădurii își lăsă jos hainele în cari era atunci îmbrăcat, le strînse la mână și rămase îmbrăcat în hainele sale, cari le poartă în toate zilele. Stăt în marginea pădurii pe loc, se uită înderept și oftă greu, apoi se luă cu pași mari și grăbiți către casă. Eu apoi am ieșit din tufe și am stat multă vreme și am gândit, că oare-ce a căutat omul acesta prin pădure.

— Zău, că și eu mă minunez de aceasta. Nu pot înțelege, că ce lucru se fi avut el noaptea pe aici. Dar' trebuie să pândim, să vedem nu va mai veni.

— Vom lua de acum mai bine seama — zise gornicul cel-ce povestii lucrurile aceste, dar' încă îți mai spun odată, că pentru capul

tău să nu cutezi să spui la nimeni nimic, din aceste ce ai auzit, până vom vedea, că ce va fi din aceasta.

III.

Precum am putut înțelege din povestirea noastră de până acum, de-asupra satului Pădureni se estindea o pădure mare și uriașă prin care, prin unele locuri mai ascunse și mai sălbatice, nu fusese nici-odată secare. Pădurea aceasta deasă era așezată pe un deal înalt, ce se ridica de-asupra satului. Tocmai în creștetul dealului se afla o poiană mare și largă, unde se vedau niște căsi și clădiri economice și prin ocolul căsii se vedeau umblând și cotcoidind niște galițe.

Cășile și clădirile ce se țineau de ele erau ale lui Ioan Corbului, care de mult s'a fost așezat aici în desișul codrului. Dinjos dinsus de casa lui, jur împrejur era loc ar și fânat, cât s'ar fi putut ajunge din ștele locului aceluia mai multe familii de o

(Va urma).

Reserviști Ministrul comun de războiu din Viena a dat o ordinațiune, ca să fie lăsați acasă numai decât toți rezerviști, cari au fost chemați sub arme în Februarie c. Acești rezerviști erau să fie lăsați acasă în 23 Aprilie c. dar' din pricina grevei dela căile ferate au fost ținuti până acum.

Războiul dintre Rusia și Japonia.

Săptămâna aceasta a venit știrea despre o mare luptă pe uscat între Ruși și Japonezi. Lupta s'a dat în 1 Mai c. la riul Jalu, care e riu hotarnic între Corea și Mangiuria și a fost crâncenă. Ea s'a sfârșit cu învingerea Japonezilor' cari au pierdut la 500 de oameni, dar pierderea Rușilor e mai mare. Aceștia au pierdut un general, mai mulți oficeri și 800 de soldați, iar în prisoare au căzut 30. de oficeri ruși și 300. de soldați și le-au fost luate și 28. de tunuri

În urma acesteia Japonezii au trecut riul Ialu și Mangiuria, iar' Rușii s'au retras spre Fenghanseng. O telegramă mai nouă vestește că Rușii au părăsit și acest loc și se retrag spre Liaojang, unde poate va fi lupta cea mare, hotărâtoare

O altă știre, dar' încă neadeverită, vestește, că Japonezii ar fi cuprins și orașul Niucivang, un loc foarte însemnat pentru Ruși.

Pe mare Japonezii au încercat de nouă a închide întrarea dela Port-Arthur, dar' tunurile rusești au cufundat vapoarele japoneze. Japonezii au pierdut cu acest prilej și două torpede și mai mulți soldați mărinari.

Despre alte întâmplări eată unele știri

S. Petersburg, 3 Mai c.

Foile rusești scriu, că Rușii s'au retras dela riul Jalu în urma unui plan binechibzuit al lui Kuropatkin. N'au deci drept a să lăuda Japonezii cu mare învingere.

Paris, 4 Mai c.

Gubernatorul Alexeiev a poruncit scoaterea locuitorilor civili din Port-Arthur, de oare-ce se crede, că aceasta va fi încunjurat și pe uscat de japonezi.

Londra, 4. Mai. c.

Din Tokio se vestește, că Japonezii pun pe picior de bătaie în total 320 mii de soldați, împărțiți în 4 corpuri de armată. Mobilizarea continuă

Tokio, 5. Mai. c.

Pentru învingerea de la Jalu s'au dat mari serbări. Orașul e împodobit cu steaguri și seara cu lampioane

DIN LUME.

Gubern de al partidului muncitorilor.

În Australia, după o luptă grea, a ajuns la putere partidul muncitorilor, din care s'a și alcătuit ministerul, sub președinția lui Watson, capul partidului muncitorilor.

Programul acestui partid este: apărarea Australiei pentru rasa albă; îngrijirea de trai a mulțimii; înfrângerea militarismului și pregătirea poporului pentru apărarea țării; mărirea sistemului de credit etc.

Loubet în Italia.

Președintele republicii franceze, Loubet a fost, cum am amintit în numărul din urmă, în Italia, întorcând visita regelui Italiei.

În Roma și în Neapolea s'au făcut serbări strălucite în cinstea președintelui. La Napoli s'au ținut mai multe toaste, atât din partea regelui Italiei, cât și a regelui Italiei, întru se pentru armate, cum și pentru in-

tărirea prieteniei și bunelor legături dintre cele două țări latine.

Loubet a plecat în 29 Aprilie c. din Italia.

Știri mărante

Ciocnirile între bandele bulgare din Macedonia și Turci, continuă. Să fac zilnic omoruri politice.

Lupta Nemților cu Hereri ține mai departe. În curând se vor trimite încă 2000 de soldați în Africa.

Împăratul Wilhelm a sosit acasă din călătoria făcută pe marea Mediterană.

Dela sinoade.

Raportul consistoriului la senat episcopesc.

Despre averea archidiecezei, starea fondurilor etc. consistorul a prezentat următoarele date:

1. Avera fondurilor archidiecezane cu finea anului 1903 este de 5,224.374 cor. și în decursul acestui an fondurile au capitalizat (s'a sporit) suma de 190,053 cor. 29 bani.

2. Pentru alimentarea fondului general administrativ, și în anul acesta, ca și în trecut, am făcut încasări din taxele sinodiale.

Drept rezultat al stărilor noastre suntem în plăcută poziție de a arăta, că s'a încasat în anul 1903 suma de 43.120 cor. 57 bani, un plus față cu anul trecut de 14756 cor. 48 bani.

Numărul acelor comune bisericesti din cari nu am putut încasa sîdixia dela punerea în lucrare a concludului sinodal din 1899, prin organele noastre autonome, este redus la câteva parochii vacante, în cari a lipsit conducătorul și la prea puține de acelea, în cari earăși parochiul s'a dovedit neaptes pentru conducerea afacerilor administrative, cari reclamă și energie și pricepere și muncă continuă.

3. Fondul de pensuni încă a înaintat în cursul anului expirat în mod normal, crescînd cu suma de 88.918 cor. 02 bani. Aceasta capitalizare este cu 8592 cor. 74 bani mai mare, ca cea din anul precedent. Starea fondului a fost cu finea anului 1903 de 527.232 cor. 23 bani.

Deși toți membrii acestui fond sînt angajați și în alte părți cu contribuiri frumoase, totuși au încurs:

1. Ca taxe dela membrii și comune: 56.875 cor. 27 bani adică cu 2301 cor. mai mult ca în periodul trecut.

2. Din discursi 1887 cor. 86 bani, cu 853 cor. 95 bani mai mult ca în anul precedent.

3. Canoane 2084 cor. 78 bani.

4. Eară sub titlul 1/2 venit din parochiile vacante a încurs 9675 cor. 62 bani, deci un plus de 6408 cor. 71 bani; dar' acest crescîment este numai trecător, încât provine din încasarea restanțelor pentru trecut.

Toate încasările la fondul de pensuni fac pe 1903 103.889 cor. 39 bani.

Restanțele se prezintă astfel:

a) membri vechi cor. 45.821.88
b) comunele bisericesti 42.607.18
c) membrii după statutele nouă 112.965.94

Suma cor. 201.395.—

adecă cu 34.955 cor. 86 bani mai puțin.

Sperăm însă, că peste 2—2 ani — când membrii fondului vor fi achitat obligamentele lor din alte părți — aceștia nu vor înceta a-și achita toatete datoriile restante și la acest fond mult binefăcător.

În proporție au crescut și crește mereu și numărul celor îndreptățiți la pensie. Suma pensiunilor face 19.270 cor. 28 bani, deci cu

5379 cor. 6 bani mai mult ca mai înainte. Acest crescîment însemnat arată lipsa de a da acestui fond o deosebită îngrijire, spre a putea îndeplini obligămintele statutare din viitor.

5. Asigurarea reciprocă a comunelor bisericesti în casuri de pagube cauzate prin foc în edificiile bisericesti asemenea a făcut anul expirat un pas înainte spre o dezvoltare promițătoare. Cu totul sînt asigurate la 1100 comune bisericesti (matere și filii).

Valoarea edificiilor asigurate face peste 3 milioane cor, după cari sînt a să solvi ca premii în sumă rotundă anuală 12.000 cor. Din aceasta sumă, precum și din restanțele trecutului a încurs anul expirat 10392 cor. 69 bani. Restanța întreagă face 4172 cor. 47 bani.

Considerînd faptul îmbucurător, că în anul 1903 n'am avut nici o pagubă, întreaga sumă încursă s'a capitalizat. Astfel fondul face cu finea anului 1903 cor. 18.715 89 bani.

6. Una din cele mai îmbucurătoare manifestări în viața noastră bisericască este fără îndoială colecta pentru marea noastră catedrală a cărei zidire a stîrnit un entuziasm rar atât în clerul cât și în poporul nostru din archidieceză; entuziasm isvorit din un dor puternic de înaintare și dovedit prin frumoasele sume, cu cari filii bisericei noastre s'au înscris la numita colectă.

Până acuma se urcă sumele subscrise la suma de 262.558 cor. 91 bani. În aceasta sumă pe lângă câteva contribuiri din casele unor parochii mai fruntașe — se cuprind numai ofertele preoției și învățătorimeii, ale unor institute de bani, și ale fruntașilor noștri mireni. Adăugînd la suma de mai sus și contribuiriile încurse din o parte a parochiilor din archidieceză cu cel puțin 20000 coroane, colecta întreagă face 279710 cor. 48 bani.

Din aceste promisiuni s'au încasat.

a) în anul 1903 cor. 75.590 80
b) în anul 1902 103 894 51

în total sumă cor. 179.495.41

În această sumă cuprinsă și suma de 1559 cor. 61 bani intrată din eparchia Aradului.

Restul subscris se va încasa în ani următori dimpreună cu colectele ce se fac în cealaltă parte din comunele bisericesti.

Vremea.

În Europa zilele aceste vremea a fost mai mult ploioasă și căldura a scăzut.

La noi în părțile apusene ale Ungariei, au fost ploi de vară, ici-colea cu vîfore, în cele mai multe părți însă vremea a fost uscată

Profeție: Să poate aștepta puțină scădere de căldură și în multe părți ploi.

George Bariț.

— Vezi ilustrația. —

În țintirimul bisericei gr.-cat. române din Sibiu doarme somnul de vecie, alături de Papiu Ilarian, Dr. Rațiu etc. și marele fiu al poporului nostru George Bariț.

Cine a fost George Bariț, o știe tot Românul, o știm cu toții, pentru-că Bariț a lucrat fără preget o viață întreagă pentru luminarea și înaintarea poporului român. Arma lui puternică a fost condeiul, iar' terenul cu deosebire ziaristica, foile. Bariț a întemeiat cea mai veche foaie, ce o avem, »Gazeta Transilvaniei« la 1838, care ese și acum, apoi foaia literară: »Foaia pentru minte, inimă și literatură« și mai târziu »Observatorul«

(1878—1885), apoi a scris și publicat foarte mulți articoli în alte foi, cum și documente istorice.

Barit s'a ocupat cu deosebire cu istoria, publicând multe documente și desgropând astfel trecutul nostru, luptele, suferințele și virtuțile strămoșilor nostri. Pe baza studiilor sale a alcătuit istoria noastră mai nouă, în trei mari volume, apoi a scos în tipar și alte cărți și broșuri etc. Barit a luat parte la toate mișcările politice și culturale ale neamului nostru. Pentru vrednicia sa a fost ales în cele mai înalte posturi culturale, ce le are poporul nostru: president al »Asociațiunii« și al »Academiei« din București.

Barit a murit, deplâns și jelit de întreg poporul românesc, în 2 Maiu 1893 în Sibiu și a fost înmormântat în țintirimul bisericii gr-cat. române, cum am amintit.

Când scriem aceste șire, Vineri, în ziua de Sîn George în 6 I. c, în acest țintirim s'a așezat și sfințit la mormântul lui Barit crucea, ridicată de ficele și nepoții marelui Român, servindu-se și un păraștas întru amintirea lui. Din acest puilej dăm în numărul de azi potretul neuitatului luptător național.

Alianța învățătorilor români uniți ținută în Cluj

Raport special al »Foi Pop.«

Bistrița, la 1 Maiu 1904.

Seara de cunoștință.

în 16 Aprilie.

După-ce Sâmbătă dimineața sosiră cu trenul dela Bistrița învățătorii din comitatul Bistrița-Năsăud ca delegați ai reuniunii învățătorilor gr-cat. »Mariana« ear' după amezai învățătorii Sălăgeni, precum și cei din tractul Sebeșului-săsesc, seara s'au întrunit în berăria »Pilseni« într-o sală separată, la cina comună, unde apoi s'au făcut primele cunoștințe. Erau peste 30 persoane. Intre cari: Dr. Iacob Radu, vicarul Hațegului, Dr. Ilie Dăian, protopopul Clujului, Gerasim Domide, protopopul, Bistriței, Gavril Trif, prof. prep. pensionat, Șimleu, Basiliu Bașota, jude pens. Bas. Podoabă, dir. esec. la »Economul«, Dr. Victor Poruț, adv. Cluj, Stefan Roșian, Emil Sabo, Teodor A. Bogdan, Bas. Moldovan, Bas. Bașota tin., Vasile Oltean, Cl. Grivase, Ig. Seni, Nechiti, Nic. Pop, Gușan, Iacob Murășan, Nicoară etc.

S'au rostit și câteva toaste, de cătră domnii G. Trif, Vasile Oltean, Dr. Elie Dăian și Ig. Seni.

Animația și însuflețirea se putea ceti de pe fețele tuturor, ear' la înălțarea sentimentelor a contribuit și dulcile doine românești intonate din arcușul musicanților.

Veselia a ținut până la 11 ore în noapte, după-aceea sau depărtat cu toții pe la quartire, spre a-și recrea trupul obosit de lunga călătorie.

Serviciul divin.

Duminică, 17 Aprilie, în

Elie Dăian, protopopul Clujului, Stefan Roșian, capelan-catechet în Cluj, Vasile Moldovan, catechet și redactor la »Răvașul«.

Predica ocațională ținută cu multă oratorie de M. O. domn Elie Dăianu, a edificat și însuflețit întreagă învățătoria prezentă.

Amintesc cu plăcere, că pe lângă un frumos număr de învățători și popor, au luat parte și un mare număr de dame, domnișoare, domni și tineri universitari.

Sedinta I.

După serviciul divin, întreagă învățătoria s'a aflat de plăcută dătorință a se presenta în corpore, la ospitalul șef tractual, dl Dr. E. Dăianu, unde li-s'a servit un mic dejun. După aceea conduși de afabilul dl Vasile Bașota, jude. reg. și presidentul casinei române, au fost în casină primiți cu o deosebită dragoste românească de Sp.

GEORGE BARITU.

domn Dr. Victor Poruțiu, avocat în Cluj.

La orele 12 s'a început conferința, deschisă prin dl Vasile Oltean, comunicând necesitatea simțită deja de mult de a ne vedea constituiți în o alianță generală a tuturor învățătorilor români gr-cat. din țeară, comunică că sufletul ideii acestei mari opere, este Sp. domn Gavril Trif prof. pens. și salută delegați i tuturor reuniunilor.

Spectatul și de toți iubitul domn Vasile Ranta presidentul casinei salută învățătoria, în localul reuniunii, îndemnând pe domnii învățători de-a fi Români pe cum casina română este.

Urmează constituirea biroului, alegându-se ca president ad-hoc Gavril Trif, prof. pens. notari: Vasile Oltean, Nicolae Pop și Clement Grivase.

Să constată că sunt prezenți: Gavril Trif, Vasile Oltean, Nicolae Pop, Danil Graur, Ioan Hende, Alexie Man, cu toții din

sinul reuniunii învățătorilor sălăgeni.

Gerasim Domide, Ignatie Seni, Clement Grivase, Demian Nechiti, Dionisie Istrate și Teodor A. Bogdan învățător în Bistrița și raportor la »Gazeta Transilvaniei«, »Foaia Poporului« și Voința«, cu toții din sinul reuniunii »Mariana«.

Ioachim Pop, Teodor Runc, Nicolae Maier, Iacob Murășan, Nicolae Pop, Ioan Stursu, Filip Pirvu, Mateiu Andron, Teodor F. Negruțiu, George Ciugudean, George Giurgiu, Dem. Zach, Teodor Hurducaciu, Vasile Nicoară, Vina Gusan, Ioan Corpodean și Ioan Bunea, cu toții membri ai »Reuniunii archidiececane«.

Ca oaspeți: Vasile Ranta, jude reg. pens. Dr. Iacob Radu' vicar, Dr. Elie Dăian, protopopul Clujului, Vasile Podoabă, dir. esec. la »Economul« Stefan Roșian, capelan, Dr. Victor Poruțiu, G. Giurgiu, Basiliu Moldovan, redactor la »Răvașul« Alexandru Aciu, rigorosant, apoi un mare număr de tineri universitari români.

Presidentul ad hoc dă spre cetire epistola de aderență și alipire a reuniunii învățătorești din țeara Hațegului.

Deslușire dă Rev. domn vicar Dr. Radu, arătând cauza pentru care nu au putut lua parte și delegații din Hațeg. La obiect mai vorbește și Dem. Zach. Să cetește scrisoarea de aderență a reun. învățătorilor din Archidiececisa de Blaj. Epistolele sosite dela corporațiuni mai mici nu s'au putut ceti din cauza scurtimei timpului.

După aceste vorbește dl G. Trif, despre însemnătatea culturei, despre lipsă de direcțiunea, creșterea și cultura precum și controla recerută, mai departe vorbește despre proiectata lege a noului ministru de culte, care se face pentru noi dar' fără noi, despre lipsa unei preparandii române de fete — despre lipsa interesului la poporul și inteligența noastră pentru școală, — des-

pre relele ce provin prin aplicarea învățătorilor fără cualificație, despre lipsa de reuniuni în unele ținuturi.

Încheie exprimându-și dorința de a se înființa »Alianța« reuniunilor învățătorești gr-cat. române din țeară.

Să primește cu unanimitate de-a se înființa Alianța proiectată.

Dl Trif propune de-a se ceti proiectul de statute.

Dl Dr. Radu, propune ca statutele să nu se cetească, ci să se trimită mai întâiu tuturor ordinariatelor și reuniunilor.

Dl Trif, face propunerea ca să se cetească și să se primească.

Dl C. Grivase, dl Nicolae Pop, și Teodor A. Bogdan, aderează la propunerea domnului Trif, cu atât mai vârtos, că reuniunile se nu fie nevoite a spesa prin trimiterea din nou dedelegați.

Dl Dr. Elie Dăian aderează la propunerea dlui Dr. Radu și asemenea propune, că statutele să se trimită tuturor

reuniunilor învățătoresți, și ordinariate-lor spre desbatere.

Vorbește apoi dl D. Zach primind propunerea dlui Trif.

Mai vorbește dl Seni, pentru primirea proiectului de statute.

Gerasim Domide vorbește pentru ideea frumoasă și măreață, aderează întru toate, dar' ca să se poată realiza această idee salutară, e de părere, că o pripiere ar primejdi realizarea, și e de părerea, că statutele aceste să se primească numai ca proiect și nu ca statute definitiv acceptate, ci mai întâiu să se trimită ordinarietelor și reuniunilor spre desbatere.

Mai vorbește dl Podoabă și Roșian, cari sînt contra primirii sub forma espusă de dl president.

După-ce se pun cele două propuneri spre desbatere delegații hotărăsc cu majoritate de voturi, ca proiectul de statut să se desbată în ședința de astăzi, apoi după desbatere să se esmită un comitet spre a face pașii de lipsă pentru aprobarea acelor. Cu aceasta ședința primă se sfîrșește, anunțându-se continuarea pe orele 4 d. a.

Banchetul.

S'a ținut la hotelul »Pomul verde«, sala căruia a răsunat de vesele cântece românești și frumoase vorbiri.

S'au ținut toaste din partea următorilor:

Gavril Trif pentru Maiestatea Sa regele și împăratul nostru.

Ioachim Pop, pentru metropolitul Dr. Victor Mihály.

Ignatiu Seni pentru episcopii români gr.-cat.

Vas. Oltean pentru preoțimea română. Dr. Iacob Radu, pentru dl Trif, și sulevatorii ideii alianței. Dl Dum. Zach, pentru națiune și pentru conducători. Dl Hendea pentru prosperarea alianței. Dl Nicolae Pop, din Hidig, pentru oaspeții participanți. Dl Vas. Podoabă pentru unire și buna înțelegere între preoți și învățători. Dl Teodor A. Bogdan, pentru dl Dr. Elie Dăian, protopop local, dl Dr. Elie Dăian, prin un pronunțat toast, pentru învățtorimea adevărată.

Ședința a II-a.

După banchet a urmat ședința a II-a. Se pune spre desbatere proiectul de statute.

Luând cuvînt domnii Zach, Ig. Seni, Th. A. Bogdan, Ioachim Pop, Cl. Grivase, Nicolae Pop, Nechiti, Hurducaciu etc. pe lângă puține modificări proiectul se primește și se declară de statut al alianței reuniunilor române gr.-cat. din țeară.

Se hotărăște, ca aceste statute să se aștearnă forurilor, atât bisericesti-școlare cât și Înalțului Minister de culte și instrucțiune publică spre aprobare.

La urmă alianța își alege un comitet provisor, constător din domnii: ca pres. Gavril Trif, secretari: Clement Grivase, Vasile Oltean și Nicolau Pop apoi membri în comitet d-nii: G. Muntean, I. F. Negruț, Dr. Elie Dăian, Dr. Iacob Radu, Aurel Pinte, Gerasim Domide, Ignat Seni și Ioachim Pop.

În comisiunea pentru verificarea procesului verbal se aleg domnii: G.

Domide, Ignat Seni, Ioachim Pop, Dr. Elie Dăian, Gavrilă Trif, Clement Grivase, Vasile Oltean și Nicolau Pop.

De organe oficioase ale alianței au fost alese: »Foaia Școlastică« »Foaia Poporului« și »Răvașul«.

După acestea adunarea se ridică prin dl președinte Trif — ear' la sfîrșit protopopul Dăian mulțumește președintelui pentru multa muncă, prestată în interesul alianței, și urează succes și deplină realizare a ideii sulate — dorind ca ideia trup să devină.

—tab.—

Adunare învățătorescă.

— Adunarea de primăvară a învățătorilor gr.-cat. din despărțământul Mediaș-Ibașfalău. —

Ațel, 3 Maiu c.

Adunarea de primăvară a acestui despărțământ s'a ținut în biserica gr.-cat. din Mediaș la 24 Aprilie st. n. a. c.

Districtul protopopesc gr.-cat. al Mediașului înainte de aceasta cu vre-o 10—15 ani, era un district sărac și nebăgat în samă, nu avea școale și nu avea învățători cualificați.

Provedința d-zeească nu a voit ca poporul din acest tract să rămână tot în întunerecul, de care era copleșit printre poporul săsesc, — ci a trimis în mijlocul lui un conducător zelos și la culmea chemării sale, în persoana Prea On. domn Ioan Moldovan, prot. în Mediaș. Acest prea bun părinte s'a nisuit din toate puterile sale, ca în acest district să se edifice școale, să se reguleze salariile învățătorilor și să se aducă învățători cualificați. La venirea sa în Mediaș avea numai 3—4 învățători cualificați, pe când astăzi are 18, în mijlocul cărora cu fruntea ridicată se poate presenta, căci chiar și străinii admiră, precum s'a exprimat domnul Dr. Szabó, inspector regesc, cu ocasiunea adunării zicînd: că s'a simțit foarte bine în mijlocul nostru, vîzînd, că nu mai are a face cu vechii dascăli (régi dászkelekkel), ci cu oameni culti, inteligenți și diplomați. Eată dar' ce poate face un conducător zelos. Deie ceriul, ca încă mulți ani să-l avem în mijlocul nostru.

La orele 9 a. m. aproape toți învățătorii acestui despărțământ merg la sf. biserică, unde cântările au fost esutate parte de învățătorii cei mai buni cântăreți — de cari acest district e binecuvîntat, — ear' parte de corul mixt al colegului nostru Isidor Dopp, învățătorul local, pe care-l poate asculta ca paciință ori-cine, cântînd foarte frumos și fiind bine instruat de zelosul învățător.

La finea sf. liturgii dl protopop Moldovan prin câteva cuvinte bine potrivite aduce la cunoștință poporului despre adunarea noastră și totodată îl invită să ia parte la adunare. Conform programului, harnicul nostru președinte Gavril Bozoșan, inv. în Biertan, prin o vorbire bine potrivită declară ședința de deschisă.

S'au pertractat multe lucruri frumoase, între cari amintesc pe scurt disertația colegului Dopp despre »Foaia Școlastică«, înființarea par-

și edificarea sf. biserici pe spesele Episcopului de pie memorie Ioan Bob; disertația a fost bine predată și lucrată; 'i-s'a adus mulțămită protocolară.

Tot numitul predă cu băeții tema practică, desvoltînd literile: »i« și »o« — după noul metod numit fonomimic. A fost interesant, căci acest metod de puțini colegi a fost cunoscut, s'a încins o dispută înflăcărată asupra noului metod, unii ziceau că e bun, alții că nu, dar' fiindcă încă nu ni-s'a dat ocasiune de a-l putea studia în de-ajuns, s'a decis ca la adunarea de toamnă, ce se va ținea la Arch. Michail și Gavril în comuna Ațel, să se mai discute asupra lui, fiind atunci mai mulți în clar despre noul metod. Pân' atunci ar fi de dorit, ca mai mulți colegi învățători, cari au studiat și practicat acest metod, să deie părerile, publicînd despre el în »Foaia Școlastică« și în »Foaia Pop.«

S'a mai discutat asupra sorții materiale a învățătorilor, — spunînd și dl inspector reg. Szabó, că s'au făcut pașii de lipsă din partea guvernului pentru ridicarea salariilor și a învățătorilor confesionali.

Apoi se aleg din nou oficialii: de președinte: Gavril Bozoșan, notar: Ioan Pavel, inv. în Dârlos, bibliotecar: Isidor Dopp, de cassar: George Samoilă, inv. în Brateiu.

Fiind timpul înaintat, președintele mulțămînd de buna ordine delară ședința de închisă.

După ședință ne-am întrunit la banchet (la hotelul »Schützen«), la care au luat parte și Prea On. domn Ioan Moldovan, protopop, Spect. domn Szabó, insp. reg. în Dicső-Szt.-Mărtin și inv. de stat din Mediaș Keresztes. La banchet nu au lipsit nici toastele și multe discuții interesante.

Nu voesc a trece cu vederea și a nu aminti împrejurarea, că deși în Mediaș se află foarte multă inteligență română, totuși nu am avut fericirea de-a vedea nici unul, de unde se deduce faptul, că inteligența română din Mediaș trăiește în rea armonie, unde ar putea să fie casină românească etc., apoi dintre preoți, ca directori școlari earăși nu s'au prezentat nici unul, deși dl protopop cu ocasiunea sinodului protopopesc le-a comunicat timpul adunării, și 'i-a rugat să ia parte la adunare. Multe, mari și grave sînt cauzele, ce ne împedecă întru înaintarea în cultură și știință a scumpului nostru popor, între cari cu durere trebuie să constatăm, că una dintre cauză e și inteligența noastră. Până-cînd preotul, notarul, avocatul român etc. se va uita numai peste umere la bietul învățător, și până-cînd respectivii nu se vor dimita a intra în societatea noastră, dîndu-ne curaj, sprigin și sfat, cum am putea delătura rîul, care ne împedecă întru înaintare, — pân' atunci nu ne vom putea ajunge sublimul nostru scop, pentru-că:

»Unde-i unul nu-i putere
La nevoi și la durere,
Unde-s doi puterea crește
Și dușmanul nu sporește«.

Michail Tatar,
învățător.

PARTEA ECONOMICĂ.

„Ce sameni, aceea răsare“.

Deși la unii din economii nostri li-se va părea, că proverbul pus în fruntea acestei scrieri e vechiu de tot; că s'au mai scris de atâtea și atâtea-ori despre acela: totuși noi îl aflăm nou și așa de lipsă pentru fiecare econom, încât, dacă nu trebuie să vorbim despre acela chiar în toată ziua, apoi măcar de două-ori în an și anume: toamna și primăvara, când sămănim ar trebui să-l cetească și zică ca pe »Tatăl nostru« de rost fiecare econom.

Unii dintre economiștii învățați, precum au fost Hallet, Sireff, Mocry și alții și până acum au făcut încercări fel și fel pentru alegerea grăunțelor de sămăntă. Astfel Hallet a ales din tot grăul său un spic, care 'i-s'a părut mai bine dezvoltat. Pe acela apoi 'l-a sămănat ceva mai rar de o parte într'un cap de loc cu pământ mai roditor și în anul următor 'l-a chiar și săpat ca cucuruzul, numai ca să poată crește și să se poată dezvolta cât mai bine. La secere a ales apoi eară spicul cel mai frumos și a zis: »acesta e spicul cel mai frumos din tot grăul meu«.

Grăunțele obținute din spicul ales (selecționat) le-au sămănat apoi din nou în anul următor și le-a cultivat tot în modul mai sus arătat, până-când 'i-a succes a prăsi cel mai frumos grău numit apoi după numele său. La aceasta par'că ved pe unii din economii nostri clătinând din capete și zicând: »purcezend astfel, până-când vom ajunge, ca să putem ave grăul de lipsă pentru sămănat?« — Hallet a putut zice după patru ani: »astăzi am toate holdele mele sămănite cu grău de acela, pe care 'l-am ales dintr'un singur spic de grău«, ear' noi zicem economilor nostri: »voește și vei putea«.

Alți economiști earăși s'au apucat și au ales grăul de sămăntă grănuț de grănuț »pe masă« cum se zice și numai după aceea 'l-au sămănat, producând de asemenea un grău cu mult mai

frumos și mai bobonat, ca acela, pe care 'l-au avut mai înainte în economia lor.

Pe multe locuri s'au făcut apoi încercări de-a se cultiva astfel de grău ales, cumpărat de prin alte ținuturi sau chiar de prin alte țări, dar' cu puțin rezultat, pentru că grăul adus de prin alte țări se aclimatisează tare cu greu pe la noi, unde este cu totul alt aer, căldură și pământ, așa că acela după câțiva ani se corcește cu totul. Prin urmare e mai bine, ca să ne alegem și cultivăm grăul, pe care-l avem noi în economia noastră.

Cu privire la alegerea grăunțelor pentru sămănat, deși și până acum majoritatea economilor nostri au ales și sămănat din grăunțele cele mai frumoase și mai bobonate, totuși o parte mai mică a acelor, mai crede și astăzi că fie sămănta și mai mică și mai măruntă, dacă timpul e priincios, tot așa de bune se fac holdele și din aceea, ca și din cea mai mare.

De oare-ce nu numai la noi, ci în întreaga Europa și America, de mai mulți ani s'au făcut încercări cu sămănatul grăunțelor celor mai mari și toate au fost pentru cultura acelor, așadară e evident, că deși grăunțele mijlocii și măruntă încă pot da roduri, acestea sunt cu mult mai scăzuri, ca ale celor mai mari.

Plantele dezvoltate din grăunțele mai mari sunt apoi și ele mai cu putere și nu pier așa curând, ca cele dezvoltate din cele măruntă și mijlocii. Acesta e un lucru foarte firesc! Pentru-că e îndeobște cunoscut, că tinera plantă, până-când 'i-se desvoaltă rădăcinile, ca să-și poată trage nutrețul din pământ, trebuie să se nutrească din materiile acelea făinoase, cari îmbracă colțul. Dacă însă grăunțul e mic, atunci și materiile, cari îl încunjură sunt slabe și puține, așa că colțul chiar când ar vrea să răsăre, trebuie să piară din lipsa de nutreț, cu deosebire, când și timpul e umed și rece, pe când în grăunțele cele mai mari, colțul își află nutrețul de lipsă ca într'un blid, până-când se întărește de să poate nutri și din pământ

În cazul de față putem asemăna colțul grăunțului cu puiul din ou, care deasemenea se nutrește cu materiile ce-l încunjură, adică cu albușul și gălbenușul aceluia, până-când se întărește de poate sparge coaja și astfel poate ieși afară din ou, ca să-și caute și alt nutreț mai tare.

Afară de mărimea la grăunțele de sămăntă să mai recere și aceea, ca ele să fie pe deplin coapte când se secără, pentru-că dacă nu sunt deplin coapte, atunci rēmēn scăzuri și pot să producă chiar și tăciune mai mult, în anul ce urmează. Cu privire la coacerea grăunțelor de sămăntă, majoritatea economilor nostri și până acum au fost cu deosebită băgare de seamă, lăsând adică holdele de sămăntă, ca să se coacă mai bine ca celelalte, apoi punând grăunțele îmblătite și alese deosebit de celelalte.

Grăunțele de sămăntă trebuie alese totdeauna din roada anului de mai înainte. Grăunțele cele mai vechi de câte doi sau mai mulți ani, nu sunt bune pentru sămănat, pentru-că nu rēsar toate și astfel holda ar rēmēna revărsată, prin ceea-ce economul ar suferi daună însemnată.

Grăunțele de sămăntă nu trebuie să fie vătămate de mașina de îmblătit sau altceva, căci în cazul acela nu pot să rēsără, dar' chiar și în cazul acela, când totuși ar rēsări, s'ar putea dezvolta mai mult tăciune, ca din cele întregi.

Afară de acestea să mai recere, ca grăunțele de sămăntă să nu fie fost cumva mai înainte de sămănat, încolțite încă din câmp, din stog sau ferdă, să nu fie fost umede, mucedu sau altcum stricate, căci în cazul acela de asemenea nu pot să încolțească și să rēsără.

Pentru încercarea puterii de încolțire a grăunțelor și până acum s'au mai făcut încercări pe ici colea, de către unii din economii nostri. N'ar strica însă când acelea s'ar face de către toți, pentru-că în cazul acela economul știe mai sigur ce sămăntă.

Lucrul acesta doar' nu e așa greu de încercat!

VESELIA.

— Foia glumeață a »Foi Poporului«. —

Lucă pescariul.

Trăia odat' un om cu stare,
Om avut, bogătan mare
Nime 'n jur nu era ca el,
Trăia în potros*) de boer,
Trăia, cum zic, boerește,
Dar' îl ajunge dor de pește,
Pești însă a cumpăra
Pe bani nu se prea 'ndura, —
Mai bin' atunci să lipsește
Și duce dorul de pește,
Dar' dacă 'i-ar prinde el
Ar mânca pește mereu,
Deci ia vârsa și dă roată
Seara prin balta din Hoată, —
De ici se întoarce la vale
Că balta nu-'i părea mare.
»Prind eu de ici pân' la ziua,

*) În potros de boer = în chip ca un boer.

— Zise în sine — »o traistă bună!
Până târziu tot pândește,
Dar' nimic nu pescuiește.
Când e luna la apus
— Ostenit — adoarme dus,
Dar' vârsa o lasă 'n apă
Prindă și singură-odată. —
Și eată c'o nimeri
Că vârsa chiar pescul,
Și la ziua revărsată
Eată vârsa încărcată.
El din somn cum se trezește
Drept de vârsa să grijește,
Dar' când vrea a o ridica
'I se părea, că-'i cam grea,
»Taci, că-'i treabă« zice el
Și sare-'n sus tot mereu,
Apoi trage un lepedeu
Ce 'l avea în jurul seu,
Prinde vârsa și o 'nvălește
Făr' să vadă în ea ce este,
Și pleacă cu ea acasă
Ducând pește la nevastă.
»Scolî nevastă și fă loc,

Că-'ți aduc pește potop!
Îți aduc o vârsă plină!
Strigă el intrând în tindă.
Easare colo voioasă
Trage molda*) de sub masă,
Și o pune în mijlocul căsii
Să verse bărbatul peștii.
Dar' când vârsa desvălește:
»Tii, bată-'l Dumnezeu pește!
Uite la el, da cum sare!
Strigă făcând gură mare,
De toți vecinii îi scoală,
Cari îndat' alerg, că doară
Nu cumva vr'un blăstemat
Prin ogrăzi năvală-a dat.
Dar' când ved că ce-'i în casă
Gândeai că ochii le iasă;
Risul nu-'l puteau opri
Gândeai c'acum or plesni,
Că 'n moldă erau pescoi
Cu picioare; tot broscoi.

*) Moldă = troaca în care se frământă aluatul.

Să iau de pildă 100 de grăunțe din sămēnța aceea, pe care voim a o sēmēna. Acelea se pun într-o hârtie sugătoare în fața soarelui, care se ține în neconținută umezeală, sau se pot sēmēna în o lăduță cu pământ pe fereastră în fața soarelui, cum se seamēnă unele rēsāduri de legumi bună-oară, unde asemenea se mai udă din când în când. Când credem apoi, că grăunțele au încolțit, le scoatem, le numărăm și astfel apoi putem ști, că oare grăunțele destinate pentru sēmēnță sūnt toate bune sau numai o parte din ele, adecă atâtea procente.

Acestea ar fi câteva din recerintele mai însemnate pentru alegerea grăunțelor de sēmēnță; recerința, cari toate mărturisesc pentru adevărul proverbului pus în fruntea acestei scrieri, că: »ce sameni, aceea rēsare«.

Ioan Georgescu.

LUCERNA.

(Medicago-Sativa).

Prima grijă pe care trebuie să o avem cu toții în plugărie, este îmbunătățirea vitelor, căci numai atunci vom putea face o muncă bună, care se ne rēsplătească cu prisosință ostenele noastre. În împrejurările în care sūntem astăzi, nu vom ajunge nici-odată să aducem vitelor vre-o îmbunătățire, căci pe fiecare an ce trece, se desțelinesc nouē livezi, cari altă-dată serveau de fēnațe sau pășuni. Față de aceste împrejurări, nu ne rămâne alt nimic de făcut decât a sēmēnă plante de nutreț.

Sūnt mai mult soiuri de plante de nutreț, dar' cea mai bună pentru țeara noastră, după neîntrerupți ani de încercare, s'a găsit că este mai bună »Lucerna«. Este mai bună lucerna, din următoarele considerațiuni:

1. Odată lucerna sēmēnată, ține — după bunătatea pământului — 6, 8, 10 și chiar 12 ani.

2. Folosul neprețuit de mare, este că de pe un loc cu lucernă, luăm 3, 4 și 5 coase în anii cei buni, pe când dintr-o livadă de fēn luăm numai o coasă, și nici pe aceea bună, când e

timp secetos. Astfel un pogon sēmēnat cu lucernă prețuiește cât 3, 4 și 5 pogoane de liveze și se pot ținea într'un an la grajd cailor cu un hectar de lucernă.

3. Lucerna avēnd rēdăcini cari pētrund adânc, dela 4—15, își găsește hrana în pătura de jos a pământului, ceea-ce nu nu poate face o altă plantă; prin pătrunderea rēdăcinilor la adâncimi mari, apa, aerul pētrund în josul pământului, făcēndu-l mai afēnat și în cele mai secetoase timpuri — cum a fost anul 1899 — lucerna cu rēdăcile ei adânci a suferit și va suferi ori-ce secetă, fie ea cât de mare; pe când ori-ce alte livezi și chiar luncile de zăvoi, din cauza secetei nu vor da nici un fân, lucerna tot va da două coase.

4. Lucerna — ca toate plantele leguminoase — îmbogățește în azot, o hrană mult trebuincioasă grăului și pe care el nu o găsește în pământ. De aceea lanurile de grâu sēmēnate în urma lucernii și trifoiului, dau rod destul de bun.

5. Lucerna cu ramurile ei umbroase, avēnd o creștere timpurie, infundă toate buruienile și mai cu deosebire pālămida și pirul și prin deseale cosituri ale lucernei, se taie și buruienile până nu apucă să înflorească și se-și scuture sēmēnța spre a se înmulți și odată buruienile sterpite vom asigura atât puterea lucernei cât și a plantelor sēmēnate în urmă-i, căci hrana din pământ, nu o vor mai împărți cu ele (cu buruienile), pe acest lucru trebuie să punem cel mai mare preț.

6. Lucerna este un nutreț foarte bun, hrănitor, și o mănâncă tot soiul de vite cu multă poftă și când este verde, vitele nu se umflă (meteorisează) așa de mult ca de trifoiu.

În lunile de primăvară, când nu avem nici un fel de nutreț și când avem vre-un transport cu vitele, putem lua pentru hrana lor lucernă, care este de coasă până la sfîrșitul lui Aprilie.

7. Lucerna după spargere, lasă rădăcinile ei lungi în pământ, care putrezesc și ingrașă locul (înmagazinează multă apă, care pătrunde în jos, prin locul rădăcinilor putrezite).

Pământul și pregătirea lui. Lucerna reușește foarte bine în câmpiile dela șes și în coline: reușește destul de bine pe acolo unde reușește și via, ear' lângă și la poalele munților, nu se prea face. Pământurile cele mai bune pentru sēmēnatul lucernii sūnt pământurile mari-negre (argiloase), cele vāroase (în care se găsesc nodule de calce) și cele lutoase. De pământurile cu sub-solul pietros, prea tare sau prea rece, se ferim luțerna, căci nu reușește. Condițiunea principală este de-a fi pământul lucrat adânc spre a putea rădăcinile mai cu înlesnire pētrunde în jos. O a doua condițiune, tot așa de însemnată, este de-a găsi pământul curățit de buruieni, căci buruienile sūnt cel mai neîmpecat dușman al luțernii; ele o întunecă și o înăbușe, făcēnd-o să piară. Pentru aceasta arăm pământul din toamnă, mai întâiu ușor prin luna Octomvrie și apoi adânc (de 25—30 cm.) pe la începutul lunii Noemvrie, sau și mai târziu, dacă pământul nu este înghețat. În primăvară prin luna Martie sau cel mai târziu până la 15 Aprilie arăm earăși locul ușor (8—10 cm.) și grăpăm bine, cu o grapă cu dinți de fier, în scop de-a mērunți bine pământul și a-l curăți de buruieni. Totdeauna este bine să pregătim locul lucernii în urma plantelor cari se sapă, (porumb, sfecle, tutun, cartofi), căci după ele pământul este mai bine curățit de buruieni.

Sēmēnța și sēmēnatul. La un pogon este trebuincios 12—15 chlgr. de sēmēnță. Sēmēnța trebuie să fie proaspătă și de cel mult 2 ani, neamestecată cu alte sēmēnte străine, mai cu deosebire cuscuta (mētasa bozului sau a broaștei). Pentru a ne încredința de sēmēnță dacă este proaspătă, trebuie să o punem la încercare, numărând 100 de boabe și punēndu-le într'un ghiveciu de flori în casă, — dāndu-i se înțelege: căldură, umezeală și aer — și dacă rēsar din cele 100 boabe 85—90, sēmēnța este bună (aceasta încercare se face la cumpăraturile sēmēnței și mai înainte de sēmēnat).

După arătura și grăpătura din primăvară, din luna Martie și până la 15 Aprilie sēmēnăm lucerna, după-ce

Dimineața vestea 'n sat
Iute pe la toți a dat, —
Cine-l întâlnește 'ntreabă:
»Prins-ai pești, făcut-ai treabă?»
Ear' el trece rușinat
Cu capu 'n pământ plecat
Și numele-i până azi:
»Lucă, pescar de pe iaz«.

G. Bașca.

Mērunțișuri.

Ca se nu înghețe. Învēțătorul. Sē-mi spui Dumitre, pentru ce se vēnează epurii toamna?

Dumitru Ca se nu înghețe earna.

După-cum o iei. Poetul: Ce trist e, că lumea aceasta așa e de rece!

Din contră, zice vēnzătorul de lemne, tocmai aceea e îmbucurător în lume.

Poesii populare.

Din comitatul Hunedoara.

Culese de Emil V. Degan.

Ludovică, Ludovică

Nu-mi tot umbra prin potică,

Mai bine când soacra-i bună

Ia-o în brațe și-o adună,
Ear' de-o fi soacră ta rea
Mătură tinda cu ea

Frunză verde de lemn dulce
Am o mândră, ca ș'o cruce,
Și la lucru n'o pot duce:
Dimineața-i roua mare
'Mi-se udă la picioare.
Preste zi e tare cald
Și n'am apă să 'mi-o scald;
Colea seara-s țințari mulți
Și mai mari și mai mērunți
Și 'mi-o pișcă de genunchi.

Însura-m'ăș, însura
Și aș lua pe mândra,
Da mē tem de 'nsurăție
Că m'o scrie la porție.

Taie mamă tăietei
Că vin pețitorii mei,
Chiamă-i măicuță 'n casă
Și 'i așează după masă;
Apoi le dă de mâncare
Doar' m'or cere oare-care;
Și le dă și beutură,
Doar' nu m'or căta 'n gură
Că dinsus măsese nu-s
Și dinjos dinții 'i-am scos.

Mărită te horholină
Nu ședea fată bētrână,
C'om jura cu jurători
C'ai purtat un car de flori,
Și la brâu și la cosițe
O căruță de berțițe,
Numai doi ani de-or mai trece
Ești de patruzeci și zece.

Mēi badiță dragă, mēi!
Ce nu vii ziua la noi?
Vino cât de rare-ori
Într'o zi de nouē-ori!
De 'ți-o părea că-i prea mult
Vino și mai rar la noi:
Când soarele-o rēsări,
Și te du când o sfînti,
C'o fi num' odată 'n zi.

Mēi badiță dragu meu
Rēu se teme tatăl tēu
Că 'ți-oiu fi nevastă eu.
Eu 'ți-oiu fi nevastă-atunci
Când o face plopul nuci
Și stejarul mere dulci,
Ear' răchita porumbele
Sē mănci cu tat'-o din ele.

mai întâiu am amestecat-o cu o parte și jumătate de năsip — adică 10 litre sămânță de lucernă se i amestecăm cu 15 litre de năsip — căci numai așa se poate împrăști deopotrivă, fiind prea măruntă. Pe timp de vânturi nu este bine să sămănăm lucerna, căci vântul o duce grămadă la un loc și nu se poate împrăști după dorința noastră. Este de neapărată trebuință a sămenei ca plante apărătoare pentru lucernă, orz și ovăș, și după-ace am sămănat atât lucerna cât și orzul sau ovășul, trebuie earăși grăpat cu o grapă ușoară de mărăcinii sau să tăvălugim. (Orzul sau ovășul se va sămăna mai rar ca de obicei).

Ar fi bine și prea bine atunci, când primăvara s'ar grăpa grăul sămănat de cu toamnă, s'ar sămăna lucernă sub el și apoi s'ar tăvălugi, căci prin aceasta s'ar ajuta foarte mult și creșterea grăului, și lucerna ar avea o bună reușită. (Va urma).

O însoțire de cumpătare.

Valea-Someșului Aprilie c.

Călătorind prin comuna Cusdrioara din apropierea Dejului, mi-a venit la cunoștință, că pe la sărbătorile sfintelor Paști, la indemnul dlui protopop Ioan Goron și a d-lui învățător dirigent Ioan Drăgan în Cusdrioara, s'a făcut începutul unei societăți de cumpătare cu statute, la care s'au înscris peste 130 de membrii, cari s'au obligat sub pedeapsă de 10 coroane a nu cumpăra nimic dela jidanii din sat, cu atât mai virtuos vină sau albe beuturi spirituoase.

Frumoasă și vrednică de urmat, este aceasta însoțire, la care ar trebui să se îndemne a se înscrie poporul din comună, căci astfel ar putea face multe lucruri frumoase și folositoare atât pentru dinși, cât și pentru biserică și școală.

Vrednici de laudă sunt toți acei bravi poporeni cari cugetându-se bine la scopul bun, ce-l are aceasta societate s'au făcut membrii ei, — crușindu-și banii câștigați cu multă sudoare pentru dinși și familiile lor în loc să îmbogățescă jidanii, cari apoi își bat joc de ei.

„Călătorul“.

Pentru proprietarii de pământ.

Prin publicațiunea sa dto 25 Aprilie n. c. Nr. 4739, magistratul orașenesc din loc vestește despre următoarele:

Pe baza dispozițiilor articolului de lege din 1894 referitor la economia de câmp poliția de câmp:

1. fiecare proprietar (stăpân) de pământ îndatorat este obligat de pe întreaga posesiune sa să stărpească mărăcinii (scărmăntă de-a da în floare, hemeiul sălău) până la începutul lui Mai, mătasa din trifoiu însă îndată, ce se ivește;
2. sămânță de trifoiu și de lucernă nu este iertat să se pună în vânzare până-ace nu sunt temeinic curățite de mătasa.

Esecutarea acestor dispozițiuni vor fi strict controlate de căpitanatul poliției orașenești respective de organele poliției de câmp în înțelesul §. 95 K., respective §. 94 K., din art. de lege XII. din 1904, neîmplinirea acelor dispozițiuni va fi strict pedepsită în bani sau cu închisoare corăspunzătoare.

Ne împlinim numai datorința aducând cele de sus și pe această cale la cunoștința obștei noastre.

Sibiu, 30 Aprilie n. 1904.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

D. Comșa,
pres.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Dela „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu“.

Scurtă povățuire la stărpirea șoarecilor de câmp.

Pentru a împiedeca pagubele pricinuite de șoarecii de câmp e de lipsă să ne apucăm de stărpirea acestor animale stricacioase nu numai atunci, când ei încep a fi (deveni) stricacioși (toamna), sau când s'au înmulțit într-atâta, încât stărpirea lor ar fi prea costisitoare din cauza cheltuielilor mari și a lucrului necesar, ci să ne apucăm de ea atunci, când cu puțină cheltuială și muncă răul îl putem delătura încă la incolțire.

În scopul acesta munca privitoare la stărpirea șoarecilor trebuie să o împărțim astfel: *La sfârșitul primăverii* până la seceriș stărim șoarecii pe locurile care nu se ară. Astfel de locuri sunt pășunile, fânețele, trifoaiele, ripele rămase totdeauna nearate, vărășurile și părțile de pe lângă drumuri. *Vara* după seceriș continuăm nimicirea pe locurile, cari se ară așadar' pe miriștea spartă ear' după *treerat* pe locul stogului și locul călcat sau pe arie.

Apărarea pe locurile nearate. Această apărare în ziua de astăzi se poate face numai cu *curse de Hohenheim*, pentru-că întrebuințarea (folosirea) otrăvurilor de o parte e anevoioasă, de altă parte e costisitoare. Cursa de Hohenheim e ieftină; o sută bucăți costă zece coroane și cu puțină îngrijire, dacă ungem cu ulei mai adese-ori părțile de drot, ca să nu le nimicească rugina, ține ani de-a rândul. Această cursă se capătă în mai multe prăvălii (bolte) de fer mai mari din Budapesta. Adresa exactă (apriată) la cerere o spune stațiunea pentru studiul (învățământul) insectelor. Pentru a ne apăra cu folos (succes) e de dorit ca să avem în tot timpul la îndemână o mulțime de curse în numărul recerut. Pentru economul mic ajung 50—60 bucăți; pe 500—600 jug. trebuiesc cel puțin 1000 de curse. Dar' pe lângă o împărțire bună pot ajunge și pe 800—10.000 de jugere.

Unde băgăm de seamă (observăm) la sfârșitul primăverii după iarba roasă, că s'au încuibat șoarecii și au scurmat câteva găuri, acolo trebuie îndată să-i pustiim. Pentru aceea trebuie să punem pe jitarii și servitorii dela economic să țină seamă și să vestească pe econom (proprietar) despre mișcările lor.

Prinderea șoarecilor se face în chipul următor: Mai întâiu trebuie apăsate (dripite) toate găurile și intrările la locurile de șoareci și adică mai bine în vremea amezului. Apăsarea aceasta e de lipsă, pentru-ca să știm, în care gaură trăiește șoarecele? Pentru-că în gaura, care în ziua următoare, pe vremea prinderii, va fi deschisă, de bună-seamă

să află șoareci. Apăsarea aceasta a găurilor de șoareci grăbește peste măsură prinderea, de oare-ce cursa o punem numai în gaura aceea, în care de fapt sunt șoareci. Să apăsăm de-odată numai atâtea găuri de șoareci câte sunt de ajuns pentru munca dinainte de amezi în ziua următoare. Să ne îngrijim, ca pe locul, unde începem stărpirea să fie apăsate găurile de șoareci cel puțin cu o jumătate de zi mai curând.

În fiecare intrare de șoareci, care o află lucrătorul în ziua următoare deschisă, așază o cursă întinsă, pentru-ca de o parte părătele găurii să nu apese roțița cursei, de altă parte șoarecele să nu poată ușor scăpa pe lângă țevea cursei, ci să fie silit a merge în cursă să roază firul ca ajungând în adevăr în ghilț să se prindă. După-ce lucrătorul a așezat toate cursele, sau a pus curse la toate intrările de șoareci deschise, le lasă neatinsă o jumătate de oră. Timpul acesta îl folosește, ca să apese acele găuri de șoareci, la cari vine rindul după-amezi.

Trecând jumătatea de oră lucrătorul caută (examinează, cercetează) dela început până la sfârșit cursele așezate, spre a ști în care s'au prins șoareci. Că anume, în care s'au prins, asta ușor o poate vedea muncitorul și fără să atingă cursa, dacă a înțepenit-o bine. Cursele cu șoareci au roțița de prins îndreptată în afară. Astfel de curse lucrătorul le adună, aruncă din ele cu băgare de seamă șoarecii prinși și dacă ar fi încă vii, îi omoară, le taie coada ca să dea socoteală despre șoarecii prinși stăpânului. După-ce s'a uitat la toate cursele, întinde iară cursele goale, adică viră în țeve roțița de prins slobozită și o leagă peste deschizătura laterală a țevei și după-aceea o înțepenește în gaura de șoareci, care e la rind. Dacă lucră pe o întindere mică sau cu puține curse (d. e. cu 50—60 bucăți) atunci după așezarea curselor earăși așteaptă și într'aceea continuă a apăsa în teritorul de pustiit pe după amezi. Dar' dacă lucră cu 120—150 de curse (și e lucrător dibaciu, unul instruat poate lucra și cu mai multe), atunci de regulă numai trebuie să treacă pe lângă curse și prinderea să se face repede. (Va urma).

Știri economice, comerț, jurid, industr.

Sămănăturile din Moldova. Din raportul relativ la starea sămănăturilor din Moldova rezultă, că sămănăturile din Moldova de și până acum bune, au afit de mare nevoie de ploaie, încât dacă în timp de o săptămână nu plouă, o mare parte din sămănături vor fi aproape nimicite.

Pentru Săcul. Ministrul de agricultură a însărcinat pe mai mulți ingineri să facă mapa geologică a Săcuimii, pentru a se pute deschide în Săcuime nime. Prin aceasta ministrul asemenea vrea să ajute pe drăguții de Săcul.

FELURIMI.

Loteria cea mică în Italia. Mulți își vor aduce aminte de loteria cea mică, care aici în Ungaria s'a sistat. În Italia încă există loteria aceasta, și nici în o țeară doară nu joacă oamenii așa cu o pasiune la loterie, ca în Italia. Dar' se nu creadă omul, că doară numai oamenii de rînd, ci și clasele mai înalte tocmai așa pun numeri, ca muncitorul italian, care își pune ultimii crețarași, în speranța de-ai căpăta înzecit îndărăt. Sâmbăta, la 5 ore, când în toate orașele Italiei e tragerea, apoi mii de oameni stau împrejurul edificiului loteriei și așteaptă rezultatul. Cu așa o pasiune joacă oamenii, încât dacă statul ar sista de-odată loteria, ar izbucni o adevărată răscoală. Dar' statul nici nu are trebuință și voe să sisteze, căci are un venit colosal și totdeauna câștigă, și — dacă nu pune numeri.

Spre ilustrare, pot servi mai bine următoarele cifre interesante, pe care le aduce o foaie franceză. În anii 1870—1880 frații nostri Italieni, au pus 699 milioane lire (o liră = 95 bani) în loterie, ear' câștigurile în anii aceștia au fost de 411 milioane de lire. Așadar' statul a câștigat suma frumoasă de 288 milioane lire. Profitul statului în anii 1880—1890 a fost de 93 milioane; dela 1890—1900 314 milioane, ear' în anul 1901, 39 milioane lire.

Gig

Maximă. De multe-ori omul mai ușor se despărțește de fericire, decât de speranță,

Gig.

SFAT.

Ca lampele cu petrol (gaz) să nu mai afume, înmuiem feștila (fitilul) înainte de a o pune în lampă, în oțet tare. După uscarea feștili o băgăm în lampă și prin acest lucru simplu, ori și ce afumare sau miros neplăcut pier.

Nu-i bine nici folositor a tăia în fiecare zi feștila labei cu foarfecile după-cum în deobște se face — este mai practic a-se șterge cu o zdreanță moale coroana feștili arsă și numai firele ce sînt mai lungi să se piște cu foarfecile. Prin aceasta feștila ține mai mult și lampa luminează mai bine și mai frumos.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Pentru biserica din Dăișoara.

(Urmare și fine).

Pentru biserica din Dăișoara au mai dăruit următorii credincioși:

Dela o societate de oameni din comuna Dăișoara și jur, aflători în America, au binevoit a contribui, pentru cumpărarea unui clopot la biserica din Dăișoara, dela nr. 1—85 în părți egale fiecare câte 6 cor. 70 bani, și adevă, Iosif Bucuția, Vasile Andreiu, Ioan Boboia, nr. 24, Marcu Marcu, Vasile Răssu, Vasile Ghirda, Simion Pumnea, Stena Ioan Răssu, Nicolae Pumnea, Dumitru Pumnea, Ioan Iacob, Simion Matia, George Bucur, nr. 18, Savu Boboia, George Bucuția, nr. 117 Ioan Marcu, Ilie Oprea, Simion Rățoiu, Pavel Bucuția, Oancea Petrea, Simion Mititel, Va-

sile Rățoiu, Moise Boboia, Vasile Pumnea, nr. 177, Dinu Boboia, Andreiu Oancea, Dănilă Bucuția, Ioan Zaharie Radu, Simion Stanciu, George Radu, Ioan Bucuția, nr. 26 George Pumnea, nr. 154, Pantilimon Boboia, Ioan Pumnea, Iosif Bucuția, Dionisie Oancea, Marcu Călbăza Marcu, Ioan Urdianu, Vasile Iacob Ioan Buentia nr. 30. Antonie Murășan soția Maria Murășan, Zaheiu Matia, Ilie Bucur, Zaheiu Rățoiu, Moise Ghirda, Vasile Boboia, nr. 32, Simion Pleșa, Ioan Vodea, Ioan Ghirda, nr. 132. Ioan Stanciu, Achim Murășan, Ioan Rățoiu, nr. 79. Ioan Rățoiu, nr. 43. George Boboia, nr. 25. George Ghirda nr. 60. George Rățoiu, nr. 44. Simion Vasii, aceștia sînt căsătoriți, juni: George Rățoiu, nr. 48. George Rățoiu, nr. 51. Ioan Bucur, nr. 119. Josim Pumnea, Ioan Muntean, Ioan Stan Bucur, Mihai Matia, Vasile V. Bucuța, Antonie Ghirda Iosif Bucur, Visarion Bucur, Arion Bucuța, Roman Bucur, Teodor Nica, Aron Pleșa, Vasile Matia, nr. 158. Teofil Nicolae Matia, Achim Pumnea, Timoteiu Boboia, Vasile Oancea, Ioan Oancea, nr. 150, Ioan Rățoiu nr. 77, Ioan Bucuția, nr. 102, Vasile P. Bucur, Arsenie Vasii, Nicolae Stan Bucur, Ioan Bucur, nr. 21. Sami Mutu și Maria P. Bucur, moașă, aceștia sînt toți din comuna noastră Dăișoara. Străini: Petrea Ulița, Ioan Andreiu, Paloș, 6 cor. 70 bani; Etinie Angel, 6 cor. 70 bani; Ioan al Oni Pleși, George Șerban, din Fântâna, câte 5 cor.; Ioan Coman, Crihalma, 6 cor. 70 bani; Ioan Schiopea, George Cărlan cu soția, Ioan Cisalița, Ticușul-rom., câte 5 cor.; și în fine dl Goe Perii cu stimata d-nă Maria 10 cor. locuitori în Canton-Ohio, America.

Care dau suma de 600 cor. cumpărându-se un clopot de 138 kilograme cu 538 cor., rămânând încă un rest după niște spese mărunde de 28 cor., cari bani se vor întrebuința spre scopuri bisericesti și în Dumineca a 3-a din post sfințit prin preoții Mihail Dăișoara și Ioan Blaga, din Sibert, care cel din urmă prin o cuvîntare rostită poporului, în care au schițat, însemnătează, sf. cruci a clopotelor și în urmă îndatorînd poporul a aduce mare mulțumită celor înstrăinați, după cetirea listei s'a dat clopotul destinațiunii sale. Lângă colecta aceasta alăturăm și pe locuitorul Estinie Oancea, care întreg materialul de lemn penscaun în turn 'i-a dat dela sine, măiestrul de lemn Dumitru Mihailă, cu ajutorul lui Ioan Călbăza, Andreiu Oancea și Ioan Oancea încă au sêvîrit întreg lucrul de sêcure și bardă fără a pretinde vre o remunerațiune dela cineva.

Primească deci toți donatorii în numele comitetului și a întregului popor cele mai călduroase mulțumite, dorindu-le la toți ca Atotputernicul D zeu să le răsplătească aceste daruri frumoase și folositoare spre a mai putea sprijini astfel de lucruri și să-i aducă pe toți acasă sănătoși, la părinții și familiile lor.

Dăișoara, 9 Martie 1904.

Ioan Mihail,
preot gr.-or.Alexe Ghirda,
colector.

CRONICĂ.

Greve. La calea ferată ce se face acum pe valea Ung, spre hotarul Galitiei, muncitorii au încetat cu toții cu lucru. Numărul greviștilor este de 12 mii. O telegramă mai nouă însă vesteste, că împlinindu-se unele cereri de-ale greviștilor, greva a încetat.

— Ofiterii de marină comercială dela Nița (Francia) s'au pus în grevă.

La „Reunirea sodailor români din Sibiu” s'au primit membri ajutători d-nii: Ioan Droc, protopresbiter emer., Dr. Ioan Borcia, prof., Dr. Dumitru Stefan, Dr. Ioan Neamțu, Dr. Traian Morcan, Dr. Aurel Nyilvan, candidați de avocat: d-na Ana Dr. Moga, ear' membri ordinari; Constantin Genie, sod pant., Victor Buzulescu, sod. croit., Mihail Șerdeal, sod. lăcătuș, Eugen Macarie, sod. lăcătuș de mașini, Ioan Oltean, sod. pantofar, Ioan Bela, sod. pant., Ioan Caliani, sod. pant., George Besoiu, sod. șepcar, Petru Drăgan, sod. pielar, Ioanichie Bota, sod. croitor, Vasile Brumariu, sod. pantof., Gregoriu Lupșa, sod. faur, Vasile Lucaciu, sod. faur, Simion Luca, sod. măsur și Demetriu Comaniciu, sod. pantofar.

Dumineca spitalelor. Așa se numește în Angia Dumineca a dona după Paști, fiindcă în bisericile din toată țeara se adună bani pentru ajutorarea bolnavilor săraci, cari zac în spitale. Anul acesta, cum se scrie din Londra, s'au adunat mari sume în Dumineca spitalelor.

Disolvarea societății de Ciangăi. Înainte cu 16 ani s'a întemeiat cu mare alaiu societatea pentru aducerea „acasă” a Ciangăilor din Bucovina. Nearătându-se destul interes, societatea a început demult a trage de moarte și acum — cum am vestit și mai nainte, 'și-a dat sufletul. Averei ei de 94, mii de cor. trece la ministerul de culte, pentru a-i întrebuința spre scopurile, ce le urmărea societatea.

Plantare de păduri cu sila. În unele locuri sterpe din Ungaria de mează zi guvernul plantează păduri. În comuna Radimna cineva a ațîțat pe locuitori să se împotrivescă plantării, care 'i-ar fi spre pagubă. Ei s'au revoltat, au alungat pe lucrători și pe gendarmi, așa că a trebuit să fie adusă miliție. Acum în jurul Radimnei plantarea de păduri se face sub pază militară. Pentru tulburare s'a pornit cercetare.

Carne de cal. Magistratul Budapestei, în urma scumpirii cărnii, voiește să introducă carnea de cal, mai cu seamă pentru populațiunea săracă. Spre acest scop a cerut dela adunarea orășenească să voteze 100.000 cor. pentru zidirea unui abator (măcelărie mare). Pentru tăierea unui cal se va plăti o taxă 3½ cor. Magistratul va ruga pe minist de finanțe să nu puie dare pe carnea de cal Har Domnului, că noi pe aici, cu toată sărăcia, n'am ajuns încă la carne de cal.

Pentru Ciangăi. Ministrul de agricultură Tallian a înștiințat direcția de pădurărie din Cluj, că sfatul ministerial a hotărît să vîndă pădurea statului din Țințari (comit. Brașov) Ciangăilor din Barczafalu. Pădurea are o întindere de 646 de jugere și se vinde în condiții foarte favorabile. — Totul pentru Ciangăi!!

Nou atentat contra lui Maura. Impotriva prim-ministrului Spaniei, Maura, s'a făcut un nou atentat, când călătorea în tren, între stațiunile Alicante și St. Vince grupă de oameni au bombardat trenul cu pietri și au și pușcat asupra lui. Ge cari se aflau în tren, au pușcat și ei atentatorilor, ucizînd 7 oameni. Că din tren nu li-s'a întemplat nimic.

Soldați falsificatori de bani. și jur umblau mulți bani falși de că. floren. Acum s'a aflat, că falsificatorii sînt soldați din regimentul 87. Mașina și unelele de falsificare s'au aflat în casarmă. Mai mulți soldați au fost prinși.

Muștele columbace. Cunoscutele muște columbace veninoase, cari în fiecare an primăvara năpădesc Bănatul și ajung une-ori până pe la hotarele Ardealului, s'au ivit anul acesta pe neașteptate în roiuri uriașe, așa că nu s'au putut lua măsurile obicinuie de părare. În ziua dintăiu au căzut jertfă acestor muște 23 vite cornute și mai mulți cai.

Darurile lui Loubet. Cu prilejul vizitei lui Loubet în Italia, despre care scriem la alt loc al foii noastre, presidentul a dus și cadouri fetițelor regelui Italiei, despre ce se scrie următoarele: Dl Loubet, președinte al republicii franceze, care e părinte de familie n'a uitat că și regele Italiei are copii. Înainte de a pleca la Roma, a și dat ordine ca să se împacheteze darurile ce a pregătit pentru micile princese italiene. Pentru princesa Holanda, s'a compus un mobilier special de sală de mâncare normandă cu cuptorul tradițional monumental, cu dulapurile de stejar umplute cu albituri, cu bănci și scaune de lemn, sculptate. Princesa Malalda a primit o țărâncuță bogat îmbrăcată cu vechiul și tradiționalul costum al țerancelor franceze. Păpușa e călare pe un cal, care duce în spate doi saci umpluți cu jucării alese și frumoase.

La despărțământul femeiesc întregitor al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, au fost primiți drept membrii ordinari d-nele Maria Mihaiu, soție de hotelier, Maria C. Dragoș, soție de pantofar, Ana St. Moga, soție de frizer, Theresia Uhl, soție de brutar, Ana Banea, soție de econom, Eva G. Dordea, soție de econom, Ana Nicola, Eva Negrilă, soție de învățător, toate din Sibiu; Raveca, Manta, soție de preot (Gurariului), Ecaterina Dr. Prunaș n. Rebega, soție de medic (Orlat), Eva Popianoș, soție de comerciant, Maria Solomon, soție de preot, ambele din Porumbacu-superior, Safta A. Pastea, soție de colector, Ana I. Poșă, ambele din Porumbacu-inferior, Paulina Harșanu, soție de preot (Cinade), Maria Bercan, soție de preot, Bucura Schiopu, soție de epitrop, ambele din Merchiaș. Membrii ajutători au fost primiți Vic. Tordășianu, presidentul, George Poponea, v.-pres. Reuniunii, totodată bărbății de încredere, Florea Crucită, casar și Ioan Apolzan, notar, cari ambii ocupă aceleași funcții la despărțământ.

Recum se știe taxa lunară pentru membrii despărțământului e 20 bani, ear' scopul despărțământului: înființarea mesei învățăcelor meseriași.

Casuri de moarte. Subscriși cu adâncă întristare aducem la cunoștință rudeniilor amicilor și cunoscuților noștri, cumcă scumpa soție, iubitoarea mamă și neuitata soră Aurelia Iosif Pop născ. Pop preoteasă gr. cat. a încetat din viață după un morb greu împărșit cu sf. sacramente ale moribunzilor, în v. de 46 ani și după o fericită căsătorie de 21 ani, în 2. Maiu 1904 st. n. Osămintele scumpei repausate s'au depus spre odihna vecinică în 4. Maiu 1904 st. n., la 2 oare p. m., în cimiteriul gr.-cat. din loc. Nicolae Pop și soția Elena, Octavian Pop și soția Maria frați; v. d. Lucreția Thomas și fii v. d. Luisa Radu și fii, surori; Iosif Pop preot gr. cat. ca soț cu fii săi: Horea, Octavian, Silvia, Cornelia și Otilia.

— Livia Nowotny n. Pop, soție de căpitan ces. și reg. nu se mai află între cei vii. În etate de 37 ani, ea și-a dat nobilul său suflet în mâinile Atotputernicului Creator. Despre trista înțepănare consăngenii, amicii și toți aceia, cari iau parte la soarta greu încercărilor ei rămași, se încunoștințează cu ac. la rămășițele pământene a scumpei d. s'au sfinit la 3 Maiu 1904 1/3 oare d. am., în locuința ei de sub n-rul 8/B, strada Kapolna, și s'au așezat spre repaus etern în cel din sus. Iosif Pop, ca tată; Euard sau arca soț, în numele jalnicei familii. — Sesiu. Din Seliște ni se scrie: În 2 Maiu (ieții) înat din viață cel mai bătrân om ba. noastră, Ilie Stefle, fost comunat mai mult timp, în etate de 95 ani. Înmoartarea îi s'a făcut cu cinstea cuvenită unui fruntaș al comunei. La înmoartare au servit toți preoții din loc, în frunte cu protopopul.

Periți în flacări. În comuna Czaba (comit. Neutra) a fost săptămâna trecută un foc mare, arzând 9 case cu toate zidurile economice. Printre ruinele caselor s'au aflat 11 oameni, cari au ars. În o casă au ars de vii 4 copii și mama lor.

Număr iubilar. În vara aceasta se împlinesc 40 ani de când ese foaia literară-beletristică „Familia”. Cu acest prilej se va scoate un număr iubilar al „Familiei”, care va conține lucrări scurte de foști și actuali colaboratori ai revistei, precum și de alți fruntași și muncitori ai literaturii și vieții publice culturale românești.

Profesori calificați. D-nii Alexandru Ciura, (Simin), Octavian Prie și Emil Sabo, profesori la gimnasiul din Blaj au depus cu bun succes examenul pedagogic, cei doi dintâi la universitatea din Pesta ear' cel din urmă la cea din Cluj. Afară de aceea dl Sabo a făcut cu laudă și censura din limba și literatură română, ca al treilea studiu. — Blajul poate fi mândru de tinerii profesori.

Focuri mari. În Lăpușul-de-sus (com. Hunedoarei) au ars în 24 Aprilie c. 24 de case, apoi biserica și școala. A ars și o femeie bătrână.

— În Petrifalău lângă Blaj au ars Dumineca trecută 6 case, cu toate edificiile. În amândouă locurile pagubele sânt mari.

50 coroane. Dela o familie din provincă s'a înștrăinat un orologiu de aur pentru dame, emailat, cu diamante, cu coperiș dublu cu un lanț lung pentru dame. Încheierea lanțului are forma de trifoiu în 4 foi, cu un diamant mare în formă de semibob de grâu; în un loc lanțul e rupt. — Acela, care va da informații pentru a putea fi aflat lanțul, va primi o remunerație de 50 coroane. Informațiile se pot comunica și anonim, de altcum discreția e asigurată. Sibiu, 3 Maiu 1904.

Institutul privat de detectiv.

Convocări. Despărțământul „Blaj” al reuniunii învățătorilor români aparținători reuniunii învățătorilor gr. cat. de Alba Iulia și Făgăraș, își va ține adunarea în sensul §-lui 21 din „statute” și al §-lul 9 din „Regulamente” în Micăsasa Duminecă în 15 Maiu st. n. a. c. orele 8 a. m. în școala română gr. cat. La aceasta se invită cu toată căldura toți membrii fondatori, ordinari și ajutători precum și toți cari doresc binele și înaintarea învățământului nostru național. Târ, 30 Aprilie 1904. Georgiu Făgărășan, președinte

Notă. Domnii, cari voesc a lua parte la banchet sânt rugați a trimite taxa de 2 cor. până în 12 Maiu a. c. D-lui învățător Toma Simu din Micăsasa.

Din program amintim: Asistarea în corpore la examenul, ce se va ține cu aceea ocaziune cu elevii. (Deciziunea ședinței din 22 Nov. 1903 pct. 10). — Raportul casarului și al bibliotecarului. — Raportul comisiei, însărcinată cu controlarea bibliotecii despărțământului reuniunii — aleasă în 11 Dec. 1902. — Raportul comisiei e saminătoare în persoanele d-lor Crucian Simu și Demetriu Ban pentru progresul aflat în școlile române gr.-cat. din tract, cu ocaziunea examenelor de primăvară a. c. — Disertațiune de dl Nistor Tutelea. — Alegerea alor 3 comisii de câte 2 membrii (prot. șed. 22 Nov. 1903 pct. 9) a) Pentru censurarea minuțioasă a disertațiunei, b) Pentru censurarea raportului casarului și c) Pentru examinarea raportului bibliotecarului. Le stă în voie d-lor membrii de a lua parte la toate comisiunile de sub a, b și c. — Raportul comisiunilor de sub a, b și c. — Discușiune de cătră corpul didactic asupra examenului cu elevii. — Alegerea oficialilor reuniunii pentru anul viitor 1904/5.

— Membrii reuniunii de înmormântare din Borgo-Prund, se convoacă prin aceasta a se întruni la ședința adunării generale, care se va ține în 15 Maiu 1904 st. n. la 3 ore p. m. în sala hotelului comunal din Borgo-Prund. Obiectele espuse pentru pertractare vor fi: Censurarea rațiocinului reuniunii pe anul 1903. — Alegerea comitetului și alor 2 membrii suplenți. — Propuneri de sine stătătoare. Borgo-Prund, la 1 Maiu 1904, Dr. N. Hângănuț, președinte. Ilarion Bosga, notar.

— Prin aceasta convoc adunarea de primăvară a anului 1904 a desp. „Cluj” al reuniunii inv. gr.-cat. din archidicesa de Alba-Iulia și Făgăraș pe ziua de 16 Maiu 1904 la 8 ore a. m. în comuna Gârboș-unguresc. Feneșul s'ăsesc, 1 Maiu 1904. Ioachim B. Pop, inv. președinte.

Producțiuni și petreceri.

In Seliște.

Corul învățătorilor din Seliște și jur a dat un concert, în Tilișca, împreună cu elevii școlii de acolo, Vineri în 23 Aprilie v., din incidentul ținerii conferenței învățătorești cu următorul program:

Corul învățătorilor, C. Porumbescu: „Marșul cântăreților”. — G. Dima: „Hora Ploaie”. — Corul elevilor din Tilișca, P. Popoviciu: „Eu mă duc codrul rămâne”. — Corul învățătorilor, a) Stefu: „Uite mamă”. — b) Vidu: „Bobocel și nule”. — a) G. Dima: „Inzadar”. — b) Marschner: „De ce ești depărtată”. — Corul elevilor din Tilișca, Ștefănescu: „Ca un glob de aur”. — Corul învățătorilor, a) Costescu: „Păsărică trecătoare”. — b) A. Popoviciu: „Sum vânător”. — Corul elevilor din Tilișca, Popoviciu-Feil: „Din apuse”. — Corul învățătorilor Popoviciu: a) „Ști mândro” b) „Hătegană”.

Asemenea a aranjat în Seliște, în 25 Aprilie st. v. la 7 1/2, seara un concert, cu următorul program: C. G. Porumbescu: „Marșul cântăreților”. — G. Dima: „Inzadar”. — Costescu: „Păsărică trecătoare”. Marschner: „De ce ești depărtată”. — Ștefu: „Uite mamă”. — I. Vidu: „Creangă ruptă”. — I. Vidu: „Bobocel și nule”. — T. Popoviciu a) „Ști mândro”. — b) „Hătegană”. După concertul succes minunat, a urmat joc și petrecere veselă.

In Alțina.

În Alțina s'a dat o serată musicală-declamatorică împreună cu dans, Duminecă la 1 Maiu st. n. 1904 în sala comunală de acolo. Producția și petrecerea au avut un frumos succes. Venitul curat e destinat în scopul înființării unei biblioteci.

In Sebeșul-mare.

Învățătorii gr.-or. din protopresbiteratele Cluj și Unguraș aranjează o producțiune musicală-declamatorică teatrală împreună cu dans, cu ocaziunea conferinței învățătorești, ce se ține în Sebeșul-mare azi în 8 Maiu a. c. st. n. în localul școlii. Venitul e destinat pentru bibliotecă școlii din loc. Presidentul comitetului aranjator este dl Marcu Jantea, v.-pres. Gavril Todoruț.

In Blaj.

Reuniunea meseriașilor din Blaj va da în 9 Maiu n' c. în sala hotelului „Univers” din Blaj o producțiune teatrală împreună cu dans, se vor juca piesele: „Vacanții”, comedie originală într'un act de Maria Baiulescu. Persoanele: Iorgu Sergiu, deputat, dl Augustin Gruța; Mița, soția sa d-na Emilia Domșa; Margareta Norian, profesoară, d-șoara Emilia Dragoș; Gogu Vișinescu, procuror dl Iosif Șillër; Nicu Dorcean, proprietar, dl Iosif Gruța; Zoe, soția sa, d-șoara Iosefa Șillër; Alexandru Vulpescu, dl Vasile Barna; Didina, soția sa, d-șoara Elisa Berzan; Veniamin, servitor la Sergiu, dl Ștefan Dragoș. Scena se petrece într'un oraș de provincă din România. Timpul de față. „Scara măței”, operă în 1 act de V. Alexandri. Musică de I. Murășan. Persoanele: Anica Florinesca, tină răvăduv, d-șoara Anetta Nagy; Giță Faurin, vărul ei, dl Augustin Gruța; Măgdian, pres. la Roman, dl Iuliu Gruța, Maria, grădinarul dl Aurel Maniu; Florica, femeia lui, d-na Elena Trifan; Slujnica Anică, d-șoara Iosefa Șillër. Săteni.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRATIEI.

M. T. în Așel. Mulțumite. Te rugăm a ne mai scrie.

N. M. în Sel. Cui ai lăsat nota? Noi nu o găsim. Te rugăm a ne-o trimite de nou.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan.

Tiparul „Tipografia” Iosif Marschall.

Mătase de bluse,

dela 60 cr. până la 11 fl. 35 p. metru — ultimele
novități! — franco și
deja vămuită și life-
rată în casă. Alegere bogată de mostre se trimit cu
reîntoarcerea poștei.

Henneberg,

8 14—30 fabricant de mătăsă Zürich.

Acela, care folosește laptele de crastaveți de C. Balassa de renume universal veritabil englez și cu totul nestricăcios, — nu va avea în față pistrui, sgrăbunțe, coși, bubițe, pete de ficat și alte necurătenii de-ale pielii. Acest mijloc face teintul proaspăt, alb și tineresc. Efectul urmează sigur după 2—3 ungeri. Să fim atenți, ca pe fiecare sticlă să fie vizibil numele „Balassa”. O sticlă cor 2 la aceasta săpun de crastaveți veritabil englez 1 cor. Pudră 1 cor. 20 bani. Să poate căpeta în fiecare farmacie. Expedarea cu posta se face prin farmacistul C. Balassa, Budapesta Erzsébetfalva. Să ne păzim de imitații.

31 3—8

Un preparat prețios pentru economi. Dl inginer Louis Meise, care posedă de mai mult timp în Regensburg în Bavaria o fabrică de preparate chimice, în care se fabrică în special un dres de nutreț pentru vite sub marca scutită prin lege: Poftă de mâncare (Freszlust), a început și aici, și anume la noi în Sebesul-săs. să facă o întreprindere de fabrică de acest fel. Marca dresului de nutreț „Freszlust” din Regensburg are un succes extraordinar în Germania și se folosește în general de economii de vite.

Valoarea mare a acestui preparat se poate vedea înainte de toate și de-acolo, că la toate expozițiile pe baza probelor de îngrășare făcute la animale, de către toate reuniunile economice și corporațiuni a fost distins numai cu primul premiu și anume: În Iunie 1901 în Hamburg la expoziția agricolă generală cu marea medalie de aur (Probă 20 de boi); în Aprilie 1902 în Bruxela la expoziția internațională a Crucii roșii cu Grand prix și înțelesebi cu insignii de cruci (Probă 40 oi 30 vaci și 20 cai); în Maiu 1902 în Paris la expoziția agricolă internațională de vite și mijloace de nutreț cu marea medalie de aur și în special ca Grand prix steaua ordului (Probă 40 porci, 100 găște, 50 vaci și 20 boi); în Iulie 1902 în Londra la expoziția agricolă și de industrie internațională cu marea medalie de aur și ca Grand prix special insignile de stea, (Probă 40 vaci, 200 oi, 40 mânzi și 100 porci); în Maiu a. tr. la expoziția internațională pentru binele poporului în Baden lângă Viena, cu medalie de aur cu coroană (Probă 80 porci și cercetare farmaceută). Aceasta s'a făcut și la toate expozițiile numite mai sus. 95 6—6

Atențiune!

Se aduce la cunoștință economilor noștri, că în apropierea Sibiiului spre dealul Ocnii se află de vânzare din mână liberă o grădină în mărime de 9 jugere în 661 stâng. □, care e foarte potrivită pentru albinărit și prăsilă de porci etc., conținând peste 100 pomi nobili precum și mai multe sute de vișini și alte feluri de pomi. Detalii la

D. Sêrbu,

16 11— Strada Lungă nr. 11.

Grădina Hermann deschisă!

La începutul sezonului de grădină se recomandă ocașional pentru serate dansante, concerte și alte sêrbări festive

Pavilionul de sticlă, spre liberă folosință.

Popicările de nou aranjată, pentru societăți restinse, spre binevoitoare întrebuințare. Cu deosebită stimă

108 1—1 ved. **Elena Singer.**

Stropitoare pentru peronospora.

Ofer cele mai bune stropitoare (șprîte)

Cornelia și Vermorell

veritabil, cu garanță de un an, pe schimb de plătit pro 1 Noembrie c. cum și rude de fer, fere de plug de stîria ocose sub garanțe, sape, cule, lăcate și tot soiul de articli de fer, în calitate cea mai bună și cu prețurile cele mai eține.

Victor Dahinten,

magazin de ferărie în Alba-Iulia lângă

Fântână

107 1—10

Carol Wultschner

Piața mare, nr. 5.

Prăvălia de mașini de cusut și de biciclete,

își recomandă depositul seu asortat cu mașini de cusut pentru familii și industriași, fabricatul cel mai bun din țeară și din esterne, cu prețurile cele mai ieftine.

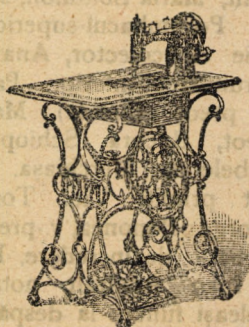
Singura reprezentanță

a renumitelor mașini de cusut Gritzner.

Montare și emailare proprie a bicicletelor.

Se află întotdeauna toate părțile constitutive pentru mașini de cusut și biciclete. 49 6—26

Reparaturi de ori-ce sistem la mașini de cusut și biciclete se eșecută cu garanță în atelierul meu cu prețuri foarte moderate.

Cel mai ieftin isvor de cumpărare.

Cel mai ieftin isvor de cumpărare.

Am onoare a aduce la cunoștință onoratului public, că în colțul Pieței-mici nr. 2 din Sibiiu, sub firma **P. Săbăduș**, am aranjat o

Prăvălie de pânzărie,

de

Manufacturi și de articli de modă pentru dame și domni,

întru toate corăspunzătoare recerînțelor timpului nostru.

În urma legăturilor mele avantajoase am ajuns în poziția plăcută, ca ori cărui mușteriu al meu, care cumpără la mine în preț de 20 cor. îi pot servi după fotografie,

● Cu totul gratuit cu un portret desemnat cu creionul, în mărime naturală ●

și numai pentru ramă și porto postal trebuie să cer 3 cor. Un portret în oleu e, cu puțină diferență, ceva mai scump.

Cerând sprijinul binevoitor, mă recomand,

Cu profundă stimă.

P. Săbăduș.

90 3—3

Cel mai ieftin isvor de cumpărare.

George Schenker & Fiu

Fabrică de spirt și deposit liber de spirt

Sibiiu, — Hermannstadt, — Nagyszeben.

Ofer rămânând liber, contra netto casa și dela fabrică sau deposit liber

ff. 96%, Spirt rafinate, pr. 10.000 Lt. %, Cor. 1.50

ff. 93%, Spirt crud. , , , , , 1.48

ff Licheuri de tot soiul, apoi rachiuri sau rum obicinuît la luarea unui sortiment de 25 Lit. sau și 25 Lit. de o calitate pe litră , 1.—

La procurarea cu rambursa de spirt sau rafinate este de dat ca arvonă pentru dările corăspunzătoare de fiecare Lit. Cor. 1.—. 112 23—52

● ● Atelier de tinchigerie ● ●

Andreiu Szinte

Sibiu — str. Faurilor nr. 6 — Sibiu.

În acest atelier solid și bine arătat s'au executat toate lucrările de tinchigerie, (cruci, acoperiș etc.) pentru catedrala rom. gr.-or. din Sibiu, precum și lucrările de tinchigerie pentru școala rom. gr.-or., pentru banca și edificiul judecătorei cercuale din Săliște.

Comande pentru tot felul de lucrări de tinchigerie, îndeosebi *scocuri, acoperiș de case vile și biserici* se execută cu cea mai mare corectitate cu prețuri foarte convenabile.

104 1—6

Mare atelier de fotografie**Emil Fischer,**Sibiu strada Cismădiei (Hellerengasse nr. 6),
(în fața hotelului „Imperatul Romanilor”).

Specialitate: Tablouri de copii, instantanee, de sport, precum și portrete singulare.

Reproducțiuni

111 17—26

de platina până la mărimea naturală.

Fotografiază și afișează de atelier.
Despărțiment special pentru pictură de portrete.**Novități în moda**

de 69 6—10

domni și de dame Umbrele.
Bluse
Stofe, etc.**Wilhelm Fürst**

Strada Cismădiei Nr. 16.

Senegin

contra tusei, răgușelii, durerii de piept, ofitei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei sece. **Vindea sigur și repede.** Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Capsle unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răcelor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scriniturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Centarin. Contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și apăsarea de stomach, greața și vomarea, sgârșiturile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Mijloc excelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tinerețelor. 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons. Închiderea scaunului e cauza diferitelor morhuri, precum palpitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de închiderea scaunului numai decât să comandeze **Laxbonbons**, zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Cornel Demeter, 48 9—10
apotecar în Békás Megyer. (Budapest mellett).

In atențiunea binevoitoare!

Din incidentul sărbătorilor de Paști apropiate vine la vânzare de azi începând

Berea noastră de Martie (à la Pilsner)

Atrăgând atenția asupra acesteia, cum și asupra

Berii bock-salvator

a noastre, recunoscută de eselență, observăm încă, că berile noastre premiate la expoziția industrială din anul trecut cu medalia de aur. se află în totdeauna proaspete dela cep, respective în butelii umplute proaspăt, aproape în toate ospătărilor, cafenelele, băcăniile și bolțițele (Greislerei).

Recomandând încercarea berilor noastre, rămânem

Cu distinsă stimă

Prima fabrică ardeleană de bere, cu vapor a
Erezilor lui Ioan Habermann.

66 6—8

Desfacere totală „CONCORDIA” (Sibiu)

durează și din cauza marelui deposit se vând și sub prețul de cumpărare: *cafea, lumini de stearin, Frank-cafea, prune uscate, săculețe* (teocuri) *de hârtie, dopuri, pânză de poleit, hârtie de curățit* (Glaspapier) *aprinjoare, vâpseli de ulei, lac, lichieri rum, ape minerale*

Vinuri escelente naturale.**Secția textilă:**

pânză, gradele de matrate, cămeși, gulere, tort de împletit, unelte de țesut, dantele etc. etc.

103 1—

Pentru măsurare, parcelare și pregătirea de harte de locuri de moșii și complexe de teritorii de ori-ce soi, cum și pregătirea de planuri de edificare și preliminari de spese, parcurse, demarcațiuni de hotare, facerea de guri de mine și păreri asupra minelor în direcția montanistică și geologică, asemenea pentru pregătiri de proiecte cu asigurare de executarea cea mai esactă și socotite foarte ieftin, se recomandă

LOUIS MEISE,

birou tehnic, Sebeș, (Szászsebes).

105 1—10

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi ipotecare pe anuități.**Scrisuri funciare,**
scutite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cautiune și ca cauțiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.**Avansuri pe efecte publice.****Credite de cont-curent**
contra întabulări și altă garanță.**Esecutarea**

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

încasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,**Îngrijirea de coale de cupoane.**

luare efectelor în deposit spre păstrare,

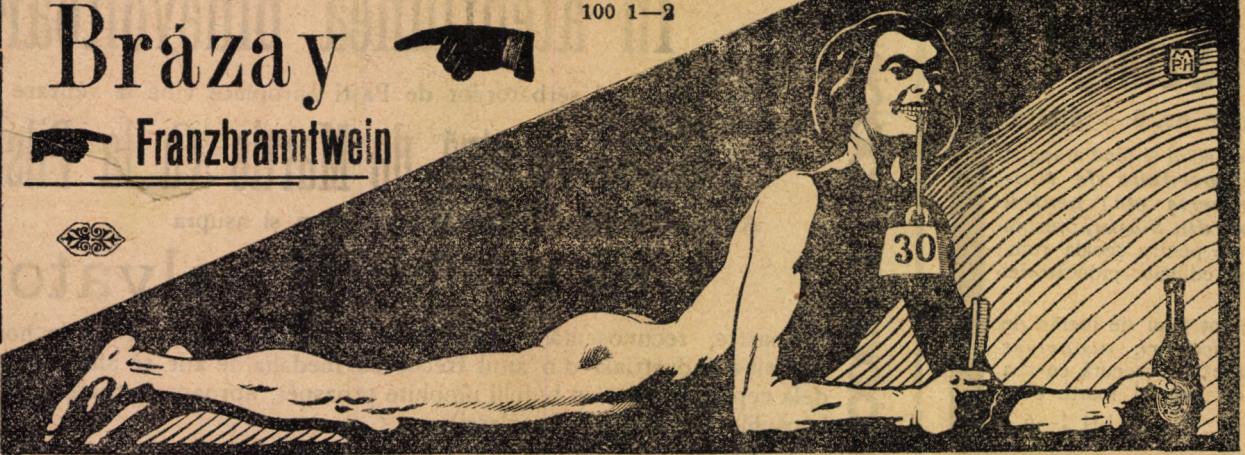
Închirierea de resorturi de casse de fer(safe deposits), asigurare contra incendiului
și a spargerii, etc. 140 14—26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese

100 1—2

Brázay

Franzbranntwein

Pentru conservarea curăteniei gurii și întărirea ginginilor și pentru a păstra dinții nevătați, se recomandă **Franzbranntweinul** lui **Brázay**, mestecat în părți egale cu apă stătută, a clătări bine gura pe zi de 3—4 ori.

Cassa de păstrare (reuniune) în Seliște com. Sibiu.

Anunț.

»Cassa de păstrare (reuniune) în Seliște»
acordă împrumuturi fără nici o proviziune
sau competență de seris, și anume:

I. Împrumuturi pe obligațiuni cu cavenți
și împrumuturi cambiale

dela k	50 până la k	1000	cu 8%
"	"	1000	" 7%
"	"	5000	" 6 1/2 %
"	"	20000	" 6%

II. Împrumuturi ipotecare și împrumu-
turi cambiale cu acoperire ipotecară

dela k	100 până la k	1000	cu 7%
"	"	1000	" 6 1/2 %
"	"	5000	în sus cu 6%

III. Credite de cont-curent pe lângă
acoperire de hârtii de valoare sau ipotecă

sume până la k	5000	cu 6.8%
și peste	5000	" 6.3%

interese decursive.

Din ședința direcțiunii ținută la 14 Aprilie 1904.

95 3—10

Direcțiunea.

Unul sau doi învățacei

din casă bună se primesc — pentru
învățarea meseriei de faur, — lipsit de
ori-ce mijloace la domnul

Aron Sêrb, faur.

166 1—3

Polana (Szebenmegye).

Recunoștințe numeroase. oio
o Legături și convexiuni estinse.

„Institut de detectiv“

Sibiu — Hermannstadt — N-Szeben
Strada Gușterii nr. 54.

Ingrijeste de eruări, observații, surse-
vegheri, procurare de dovezi, scrutaie în
afaceri delicate, cum și comisiuni de orice fel.

Informații despre afaceri comerciale și
personale (și în abonament fără desebire
de loc, adică atât pentru Sibiu, cât și pentru
ori care loc din patrie și din străintate.

Ranjare de cavaleri și comercianți, pro-
curare de hypotecă, executare de convesiuni,
colectare de anunțuri etc etc. Comisiuni se
pot face și sub chiffe. Discreția cea mai
strictă în rezolvare imediată. Consultator
în toate cazurile.

Direcțiunea institutului.

Informații se se alătore porto

96 3—26

Noroc deosebit la Török

Neîntrecut

e norocul, care favorizează colectura noastră principală. Deja am plătit onoratiilor
noștri cumpărători în timp mai scurt mai mult de 15 milioane coroane de câștiguri;
singur în timpul din urmă

cel mai mare câștig, și anume.

Marele premiu de 605.000 coroane pe Nr. 57080

cum și câștigurile de:

100.000	coroane	pe Nr.	74366	80.000	coroane	pe Nr.	83061
100.000	"	pe Nr.	52523	70.000	"	pe Nr.	81171
100.000	"	pe Nr.	94780	70.000	"	pe Nr.	5498
90.000	"	pe Nr.	109780	60.000	"	pe Nr.	51613
90.000	"	pe Nr.	83610	60.000	"	pe Nr.	76347
90.000	"	pe Nr.	92787	50.000	"	pe Nr.	4036

și atară de aceste multe alte câștiguri mari.

Recomandăm deci a participa la loteria de clasă, cea mai bogată în șanse
de câștig în lumea întreagă. — În viitoarea, a 14-a, loterie de clase

110.000 losuri 55.000

se vor trage cu câștiguri de bani și anume în total suma de

14 Millionen 459.000 Kronen

în ca. 5 Monaten verloost.

Der grösste Gewinn beträgt im glücklichsten Falle:

1.000.000 Kronen.

Speciell 1 Prämie mit 600.000. 1 Gewinn à 400.000,
1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à
80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000,
1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000.
8 à 15.000, 36 à 10.000, und noch viele andere;
zusammen 55.000 Gewinne und Prämie im Betrage von
Kronen 14.459.000.

Prețul conform planului a losului original de clasa I. este:

Pentru 1/8 los original fl. — 75 sau Cor. 1.50, pentru 1/4 los original fl. 1.50 sau Cor. 3.—
» 1/4 » » » 3.— » » 6. » 1/2 » » » 6.— » » 12.—

și se espedează cu rambursă sau espedându-se banii înainte. Planuri oficiale gratis
Comande pentru losuri originale ne rugăm, până în

17 Maiu a. c.,

a se trimite cu încredere direct la noi

78 5—6

A. TÖRÖK & Co.

Budapesta. Despărțământul de loterie de clasă a colecturii noastre principale.

Centrală: Theresienring 46/a. I. Filială: Waitznerring 4/a.

II. Filială: Museumring 11/a. III. „ Elisabethring 54/a.

Bilet de comandă spre folosire. St. d. A. Török & Comp., colectori principali, Budapesta

Rog să trimiteți pentru I. cl. los original de al loteriei de clasă reg. ung. priv. și planul oficial
} îl veți însoți sau rambursă } A se șterge ceea-ce
} armeană ou mandat postal. } nu e de lipsă.

Adresa adresă.

Prețul în cor.

Publicațiune.

Să caută un cantinier bun, cu experiență în comerțul de coloniale, beuturi și manufactură, care să cunoască limbile, română, germană și ungară, să fie familist, și să poată conduce o bucătărie bună.

Îse plătește 3% din vânzarea totală a mărfurilor, exclusive fabricatele regiei monopolurilor statului, locuință și încălzit gratuit; garantându-i-se 2000 lei anual, în cas că cele 3% nu va ajunge la această sumă.

Ca garanție se cere 3000 lei.

A se adresa cu referințe detaliate la direcțiunea forestieră a societăți anonime fosta

P. & C. Goetz & Comp.

102 2—3

Piatra N. (România).

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeară și esoperează

împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cele mai ieftine interese, și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5%.

Credit personal

cu garanți și obligație pe 5—10 ani.

La funcționari de stat, comitat și oraș precum și la oficeri credit simplu și fără giranți.

La dorință servim cu informațiune, rugând marcă pentru răspuns. 21 11—

„PECUNIA“

întreprindere de credit.

Sibiu, (Nagyszeben Quergasse nr. 27).

Cine iubeste

o față delicată, curată fără pistrii o piele moale mlădioasă și un tein rosaceu?

Acela se se spele zilnic cu cunoscutul

Săpun de lapte de erin

medicinal al lui 65 8—26

Bergmann

(Marca de scutire: 2 băieți)

dela Bergmann & Co., Dresda și Teschen pe/E.

Bucata cu câte 80 bani se află la:

CAROL ARZ, strada Cisnădiei.

GUSTAV MELTZER,

strada Cisnădiei și strada Gușteriței nr. 25.

Prima fabrică ardeleană de lumini de stearini,

Piața-mare.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului

pentru sezonul de primăvară

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se esecută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardi-siuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu îmi permit a atrage deosebita atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

59 7—

Lemne de foc de fag.

Aducem la cunoștința onor. nostri musterfi, că am început de nou vânzarea lemnelor noastre de fag, pentru foc și invităm cu toată stima la procurarea acelora.

Lemne de foc de fag.

In blane lungime de 1 metru, fără cărașie

» » » » » cu »

Tăiate lungi și crepate 25 cm. cu cărașie

» scurte și » 20 » » »

1/4 stânjin		1/2 stânjin		1 stânjin	
Cor.	bani	Cor.	bani	Cor.	bani
4	70	9	—	18	—
5	30	9	80	19	60
5	90	10	80	21	60
6	40	11	80	23	60

Comande primesc d-nii: C. F. Jickeli, trafica mare Piața-mare nr. 12 Wilhelm Fürst, strada Cisnădiei nr. 16, Andreas Rieger, piața de lemne nr. 3, Iuliu Ballmann, strada Măcelarilor nr. 36, Gustav Gürtler, strada Gușteriței nr. 37 Albert Weisz, neguțatorie de lemne strada Trei-ștejari nr. 4, Francisco Jahn fil., Piața-mică nr. 31, Josif Schwartz, strada Turnului (Saggasse) nr. 8, Ioan Schneider, strada Sării nr. 1, „Concordia“, soc. comercială pe acții, strada Măcelarilor nr. 20, Victor Dressnandt, strada Cisnădiei nr. 11, cum și biroul terestrului cu vapor.

Cu deosebită stimă

37 6—8

Mersing & Lessel.

Premiată în 1903 la expoziția industrială Sibiu, medalia de aur.
1903 la expoziția economică Bistrița și premiu, medalia de argint.

38 5—26

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

107 16—

—* întemeiată la anul 1868 *

în Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii).

asigurează în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și exploziune,
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: 95,727.010 coroane. Capitale asigurate asupra vieții: 10.102.362 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii 3,249.332 c. pentru capitale asigurate pe viață 2,910.063 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I.,

și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Cluj, Făgăraș și Timișoara
și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Cărămidă vechiă

66 7—10 se află de vânzare la
arhitectul **Franz Salay**,
strada Turnu-roșu nr. 2-a.

Grăsimea o delătură

repede (gar. nestrăcătios) teia de slăbire a lui
Thieles per pachet Cor. 1.75, la 4 pachete
franco rambursă) de **Ludvic Thiele**,
Mannheim. (Esped. se face farmaciilor
austriace. 39 10—12

Cereți numai

de-al lui

Selle & Kary's

cel mai bun mijloc de curățit pentru ori-ce
încălțăminte fine

Galbin și negru

Cu deosebire e de recomandat pentru
ghete boxcalf, oscară, chevreaux, și de lak.

Viena, XII/1. 25 12—20

— Ieftin și aduce fructe bogate! —

Pentru economi și crescători de vite.

— Recunoscut de cel mai bun —

dres de nutreț

pentru toate animalele și galițele este
dresul de nutreț din **Sebeșul-săs.**
Regensburg

produs în fabricile lui **Louis Meise** în **Sebeșul-săs.** (Tran-
silvania) și **Regensburg** (Bavaria). Prin acest dres se ajung
rezultate splendide. Mare medalie de aur, medalie de onoare
dela expozițiile din Londra, Bruxelles, Paris, Hamburg, Viena și Budapesta. Numă-
roase scrisori de recunoștință. 95 24—52

**Ingrășare repede! Carne bună! Lapte mult și bun! Sent contra
boalelor și epidemiilor!**

Biroul central de vânzare a fabricii chem. a lui Louis Meise în Sebeșul-săs.

Budapesta VI. strada Nagy János nr. 5.

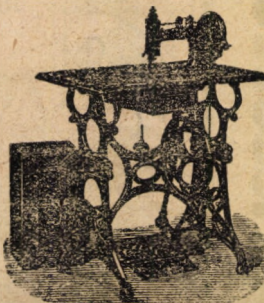
Prețul per pachet 1/4 chlgr. 90 bani, 9 pachete 4 1/4 chlgr. pe postă franco și cu rambursă 8 cor.

La fiecare transport este alăturat instrucție de folosire.

Gustav Dürr.

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrici străine și indigene pe lângă un preț
foarte moderat. 8 25—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seider & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce
fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află
întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce
fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru
fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Fabrică de casse.

Subscrișul îmi iau voie a face atent p. t. pu-
blicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse
numai din material bun și tare. De aceea rog cu
deosebire on. public, care caută casse, să binevoască
a fi cu atenție în lista prețurilor la greutatea și
măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-
afară se nu confundă cu alte casse ce obvin în co-
merciu, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după
măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e pan-
terate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

— Instalare de lumână Atycelen. —

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,
strada Popișell-mare Nr. 8. 24 1—